

A : پاسخ نامه (کلید) آزمون ۳۰ فروردین ۱۳۹۸ گروه دوازدهم انسانی دفترچه

1 ☐	51 ☐	101 ☐	151 ☐	201 ☐	251 ☐
2 ☐	52 ☐	102 ☐	152 ☐	202 ☐	252 ☐
3 ☐	53 ☐	103 ☐	153 ☐	203 ☐	253 ☐
4 ☐	54 ☐	104 ☐	154 ☐	204 ☐	254 ☐
5 ☐	55 ☐	105 ☐	155 ☐	205 ☐	255 ☐
6 ☐	56 ☐	106 ☐	156 ☐	206 ☐	256 ☐
7 ☐	57 ☐	107 ☐	157 ☐	207 ☐	257 ☐
8 ☐	58 ☐	108 ☐	158 ☐	208 ☐	258 ☐
9 ☐	59 ☐	109 ☐	159 ☐	209 ☐	259 ☐
10 ☐	60 ☐	110 ☐	160 ☐	210 ☐	260 ☐
11 ☐	61 ☐	111 ☐	161 ☐	211 ☐	261 ☐
12 ☐	62 ☐	112 ☐	162 ☐	212 ☐	262 ☐
13 ☐	63 ☐	113 ☐	163 ☐	213 ☐	263 ☐
14 ☐	64 ☐	114 ☐	164 ☐	214 ☐	264 ☐
15 ☐	65 ☐	115 ☐	165 ☐	215 ☐	265 ☐
16 ☐	66 ☐	116 ☐	166 ☐	216 ☐	266 ☐
17 ☐	67 ☐	117 ☐	167 ☐	217 ☐	267 ☐
18 ☐	68 ☐	118 ☐	168 ☐	218 ☐	268 ☐
19 ☐	69 ☐	119 ☐	169 ☐	219 ☐	269 ☐
20 ☐	70 ☐	120 ☐	170 ☐	220 ☐	270 ☐
21 ☐	71 ☐	121 ☐	171 ☐	221 ☐	
22 ☐	72 ☐	122 ☐	172 ☐	222 ☐	
23 ☐	73 ☐	123 ☐	173 ☐	223 ☐	
24 ☐	74 ☐	124 ☐	174 ☐	224 ☐	
25 ☐	75 ☐	125 ☐	175 ☐	225 ☐	
26 ☐	76 ☐	126 ☐	176 ☐	226 ☐	
27 ☐	77 ☐	127 ☐	177 ☐	227 ☐	
28 ☐	78 ☐	128 ☐	178 ☐	228 ☐	
29 ☐	79 ☐	129 ☐	179 ☐	229 ☐	
30 ☐	80 ☐	130 ☐	180 ☐	230 ☐	
31 ☐	81 ☐	131 ☐	181 ☐	231 ☐	
32 ☐	82 ☐	132 ☐	182 ☐	232 ☐	
33 ☐	83 ☐	133 ☐	183 ☐	233 ☐	
34 ☐	84 ☐	134 ☐	184 ☐	234 ☐	
35 ☐	85 ☐	135 ☐	185 ☐	235 ☐	
36 ☐	86 ☐	136 ☐	186 ☐	236 ☐	
37 ☐	87 ☐	137 ☐	187 ☐	237 ☐	
38 ☐	88 ☐	138 ☐	188 ☐	238 ☐	
39 ☐	89 ☐	139 ☐	189 ☐	239 ☐	
40 ☐	90 ☐	140 ☐	190 ☐	240 ☐	
41 ☐	91 ☐	141 ☐	191 ☐	241 ☐	
42 ☐	92 ☐	142 ☐	192 ☐	242 ☐	

43	☐	☒	☐	☐	93	☐	☐	☒	☐	143	☐	☐	☒	☐	193	☒	☐	☐	☐	243	☒	☐	☐	☐
44	☐	☐	☒	☐	94	☐	☒	☐	☐	144	☐	☐	☒	☐	194	☐	☐	☐	☒	244	☐	☐	☐	☒
45	☒	☐	☐	☐	95	☒	☐	☐	☐	145	☐	☒	☐	☐	195	☐	☐	☒	☐	245	☐	☐	☐	☒
46	☐	☐	☒	☐	96	☐	☐	☒	☐	146	☐	☐	☒	☐	196	☐	☐	☐	☒	246	☐	☐	☒	☐
47	☐	☐	☐	☒	97	☒	☐	☐	☐	147	☒	☐	☐	☐	197	☐	☒	☐	☐	247	☐	☐	☒	☐
48	☐	☒	☐	☐	98	☐	☐	☐	☒	148	☐	☒	☐	☐	198	☐	☐	☒	☐	248	☐	☐	☒	☐
49	☐	☐	☒	☐	99	☐	☐	☒	☐	149	☐	☒	☐	☐	199	☒	☐	☐	☐	249	☐	☒	☐	☐
50	☐	☐	☒	☐	100	☒	☐	☐	☐	150	☐	☐	☒	☐	200	☐	☐	☐	☒	250	☐	☒	☐	☐

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس	عمومی
افسانه احمدی - محسن اصغری - داود تالشی - علیرضا جعفری - مریم شمیرانی - عارفه سادات طباطبایی نژاد - کاظم کاظمی - حسن وسکری	فارسی	
درویشعلی ابراهیمی، هیرش صمدی، زهرا کریمی، محمدصادق محسنی، سید محمدعلی مرتضوی، رضا معصومی	عربی زبان قرآن	
محبوبه ایتنسام - ابوالفضل احدزاده - مسلم بهمن آبادی - محمد رضایی بقا - مرتضی محسنی کبیر - سیداحسان هندی	دین و زندگی	
آناهیتا اصغری تار - فریبا توکلی - میرحسین زاهدی - علی شکوهی - علی عاشوری - سپیده عرب - حدیثه یزدانی	زبان انگلیسی	

نام طراحان	نام درس	اختصاصی
اسماعیل زارع، محمد بحیرایی، امیر زراندوز، حمید زرین کفش، حمیدرضا سجودی، رحیم مشتاق نظام	ریاضی و آمار (۳)	
محمد بحیرایی، اسماعیل زارع، حمیدرضا سجودی، فاطمه فهیمیان	ریاضی و آمار (۱)	
منتخب از سؤالهای کتاب آبی ریاضی - پایه دوازدهم	ریاضی و آمار (۱) - آزمون شاهد	
محمد بحیرایی، اسماعیل زارع، حمیدرضا سجودی	ریاضی و آمار (۲)	
منتخب از سؤالهای کتاب آبی ریاضی - پایه دوازدهم	ریاضی و آمار (۲) - آزمون شاهد	
نسرین جعفری، سارا شریفی، مهسا عفتی، فاطمه فهیمیان	اقتصاد	
منتخب از سؤالهای کتاب آبی فلسفه - پایه دوازدهم	اقتصاد - آزمون شاهد	
محسن اصغری، رضا جاننثار کهنه شهری، سعید جعفری، سیدجمال طباطبایی نژاد، عارفه سادات طباطبایی نژاد، کاظم کاظمی	علوم و فنون ادبی (۳)	
محسن اصغری، رضا جاننثار کهنه شهری، سعید جعفری، عارفه سادات طباطبایی نژاد، محسن فدایی، کاظم کاظمی، حمید محدثی	علوم و فنون ادبی (۱)	
منتخب از سؤالهای کتاب آبی علوم و فنون ادبی - پایه دوازدهم	علوم و فنون ادبی (۱) - آزمون شاهد	
نوید امساک، مرتضی کاظم شیروزی، هیرش صمدی، محمدصادق محسنی، سید محمدعلی مرتضوی، رضا معصومی	عربی زبان قرآن (۳)	
علی محمد کریمی، آزاده میرزایی، میلاد هوشیار، بهروز یحیی	تاریخ	
محمدعلی خطیبی، فاطمه سخایی، زهره صادقی، محمدابراهیم مازنی، آزاده میرزایی، بهروز یحیی	جغرافیا	
آریتا بیدقی، پارسا حبیبی، الهه خضری، اعظم رجیبی، حامد مغربی	جامعه‌شناسی	
موسی اکبری، نیما جواهری، فرهاد علی نژاد	فلسفه دوازدهم	
منتخب از سؤالهای کتاب آبی فلسفه - پایه دوازدهم	فلسفه - آزمون شاهد	

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار
فارسی	افسانه احمدی	افسانه احمدی	محسن اصغری، حسن وسکری
عربی زبان قرآن	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
دین و زندگی	محمد رضایی بقا	محمد رضایی بقا	محمد آقاصالح، سکینه گلشنی
معارف اقلیت	دیورا حاتانیان	دیورا حاتانیان	—
زبان انگلیسی	سپیده عرب	سپیده عرب	آناهیتا اصغری، حامد بابایی
ریاضی و آمار (۳)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	حسین اسفینی، ایمان چینی فروشان، مهسا عفتی
ریاضی و آمار (۱)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	حسین اسفینی، ایمان چینی فروشان، مهسا عفتی
ریاضی و آمار (۲)	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	حسین اسفینی، ایمان چینی فروشان، مهسا عفتی
اقتصاد	فاطمه فهیمیان	فاطمه فهیمیان	سارا شریفی، مهسا عفتی
علوم و فنون ادبی (۳)	نسرین حق پرست، فرهاد علی نژاد	نسرین حق پرست، فرهاد علی نژاد	مرتضی منشاری، محمدحسن احمدی
علوم و فنون ادبی (۱)	نسرین حق پرست، فرهاد علی نژاد، حمید محدثی	نسرین حق پرست، فرهاد علی نژاد، حمید محدثی	حسن وسکری، محمدحسن احمدی
عربی زبان قرآن (۳)	سیدمحمدعلی مرتضوی	سیدمحمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی
تاریخ	میلاد هوشیار	میلاد هوشیار	مریم بوستان
جغرافیا	محمدعلی خطیبی بایگی	محمدعلی خطیبی بایگی	مریم بوستان
جامعه‌شناسی	ارغوان عبدالملکی	ارغوان عبدالملکی	پارسا حبیبی، سمیرا خلیلی
فلسفه	موسی اکبری	موسی اکبری	طنین زاهدی کیا، فرهاد علی نژاد

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سیدمحمدعلی مرتضوی (عمومی)، سارا شریفی (اختصاصی)
مسئول دفترچه	معصومه شاعری (عمومی)، زهرا دامیار (اختصاصی)
گروه مستندسازی	مدیر: مریم صالحی، مسئول دفترچه: لیلی ایزدی (عمومی) زهره قموشی (اختصاصی)
حروف چین و صفحه‌آرا	لیلا عظیمی (اختصاصی) فاطمه علی یاری (عمومی)
ناظر چاپ	رضا سعدآبادی

فارسی (۱) و (۳)

۱-

(مسن اصغری)

گزینه «۱»: ولیمه: طعامی که در مهمانی و عروسی می‌دهند.

گزینه «۳»: بلامعارض: بی‌رقیب

گزینه «۴»: رجز: شعری که در میدان جنگ برای مفاخره می‌خوانند.

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۲-

(مسن و سگری - ساری)

الف) سودایی یعنی «عاشق، شیفته، شیدا» این واژه صفت است اما «شیفتگی» اسم است.

ج) غنا: توانگری، بی‌نیازی. در این بیت «توانگر» با «ی» نکره به کار رفته است و نمی‌تواند معادلی برای «غنا» باشد.

د) لاجرم: ناگزیر

(فارسی ۱، لغت، واژه‌نامه)

۳-

(مریم شمیرانی)

سور اسرافیل ← صور اسرافیل

(فارسی ۱، املا، ترکیبی)

۴-

(مسن اصغری)

غلط‌های املایی و شکل درست آن‌ها:

گزینه «۱»: صریر (فریاد) ← سریر (تخت)

گزینه «۲»: شبح (سیاهی و سایه) ← شبه (مثل و مانند)

گزینه «۴»: ثواب (پاداش، اجر) ← صواب (درست)

(فارسی ۳، املا، ترکیبی)

۵-

(افسانه امیری)

سمفونی پنجم جنوب: نزار قبتانی

اسرار التوحید: محمدبن‌منوچر

سیاست‌نامه: خواجه نظام‌الملک توسی

(فارسی ۱، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۶-

(کاظم کاظمی)

گزینه «۱»: برای من هلاک جان گرامی به دست تو هزار بار خوش‌تر [است] از ...

گزینه «۲»: به راه بادیه رفتن به (بهتر) از نشستن باطل [است].

گزینه «۳»: به دو چشم تو [قسم می‌خورم] که ... / نظر با ساقی [نکنم]

(فارسی ۱، دستور زبان، صفحه ۵۶)

۷-

(مسن اصغری)

ای حزین، اگر برای تو، شکستی آید، شگفت مدار؛ زیرا آسمان، گهر آبدار را می‌شکند.

(فارسی ۳، دستور زبان، ترکیبی)

۸-

(مریم شمیرانی)

«خواهم شد» در معنای «خواهم رفت» آمده است و فعل اسنادی نیست.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: من (نهاد)، دیوانه (مسنند)، خواهم شد (فعل اسنادی)

گزینه «۲»: من (نهاد محذوف)، پروانه (مسنند)، خواهم شد (فعل اسنادی)

گزینه «۴»: من (نهاد محذوف)، بیگانه (مسنند)، خواهم شد (فعل اسنادی)

(فارسی ۳، دستور زبان، ترکیبی)

۹-

(کاظم کاظمی)

وابسته پیشین: هر - همه - یک - دو - یک (۵ مورد)

وابسته پسین: م (پدرم) - ش (چیزش) - ش (پسرش) - اول - کوچه - خیابان -

م (پدرم) - درخشان - م (درخشانم) (۹ مورد)

(فارسی ۳، دستور زبان، ترکیبی)

۱۰-

(افسانه امیری)

خجالت کشیدن و شرم‌منده بودن سرو و بید: تشخیص، استعاره

سرو، بید و باغ: تناسب

چو سرو و بید / باغ روزگار: تشبیه

(فارسی ۱، آرایه، ترکیبی)

(مریم شمیرانی)

۱۶-

مفهوم صورت سؤال این است که هر که با قوی تر از خود بجنگد، محکوم به شکست است و قریب این مفهوم در گزینه «۴» نیز دیده می شود.

(فارسی ۱، مفهوم ۳، صفحه ۱۰۲)

(مریم شمیرانی)

۱۷-

«حتمی بودن مرگ» پیام مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۳» است.

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: چون نیم کشته عذاب می کشد، تشنه مرگ هستیم تا آسوده شوم.

گزینه «۲»: مرگ را از این زندگی بهتر می دانم.

گزینه «۴»: کسی که پیش از مرگ به حساب اعمال خود می رسد، انسان واقعی است.

(فارسی ۱، مفهوم ۳، صفحه ۶۹)

(مریم شمیرانی)

۱۸-

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۴» این است که حقیقت خداوند در وجود هر انسان نهفته است و هر کس برای یافتن او باید به سیر در خویشتن بپردازد.

(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۱۲۵)

(مریم شمیرانی)

۱۹-

مفهوم عبارت صورت سؤال این است که هر مشکلی که برای ما پیش می آید، باعث آن خودمان هستیم، درحالی که در گزینه «۳» شاعر معتقد است که تقدیر، تعیین کننده است و ما مقصر نیستیم.

(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۱۳۹)

(داوود تالش)

۲۰-

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۴» آن است که خدا قابل توصیف و در حد ادراک ما نیست.

(فارسی ۱، مفهوم ۳، صفحه ۱۰)

۱۱-

(علیرضا جعفری)

گزینه «۲»: حسن تعلیل: عشق، از قهر و غضب جان سوزتر است؛ به همین دلیل است که هنگام کباب کردن، قطراتی از گوشت خارج می شود؛ رخ خندان آتش باعث اشک ریختن کباب می شود. / تشبیه: آتش قهر / استعاره: اشک کباب رخ خندان آتش (فارسی ۱، آرایه، ترکیبی)

۱۲-

(علیرضا جعفری)

استعاره: سرکشی نهال / پر و بال من / تناسب: پر، بال و قمری

تشریح گزینه های دیگر

گزینه «۱»: شبستان فلک / افتاده همچون سایه باش / چون شمع ترک سر کند: تشبیه - اسلوب معادله ندارد.

گزینه «۲»: تلمیح به جام جم - جناس همسان ندارد.

گزینه «۳»: حسن تعلیل: شاعر برای سرخی انگور، دلیلی غیرعلمی ذکر کرده است - اغراق ندارد.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۱۳-

(مسن و سگری - ساری)

بیت «ب»: ایهام: دارای جهان: ۱- صاحب جهان ۲- دارا، پادشاه ایرانی

بیت «الف»: جناس همسان: که: ۱- ربط ۲- ضمیر پرسشی

بیت «د»: اسلوب معادله: مصراع دوم بیت مصداقی برای مصراع اول است.

بیت «ه»: متناقض نما: نوش را در نیش دیدن

بیت «ج»: چمن مجاز از باغ است.

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۱۴-

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت های «ب» و «د» به وحدت رسیدن است.

بیت «الف»: دشوار بودن مسیر

بیت «ج»: ترک تعلق

(فارسی ۳، مفهوم ۳، صفحه ۱۲۳)

۱۵-

(عارفه سادات طباطبایی نژاد)

مفهوم مشترک دو بیت گزینه «۲»: ارزشمند شدن و سامان یافتن با پذیرش رنج و دلسوختگی.

(فارسی ۱، مفهوم ۳، ترکیبی)

عربی زبان قرآن (۱)

(درویشعلی ابراهیمی)

-۲۶

«قلبی که در آن رحم و دلسوزی نیست، مانند خانهای ویران است!» صحیح است.

(عربی (۱)، ترجمه، ترکیبی)

(ممد صارق ممسنی)

-۲۷

این عبارت که «سوخت انواع گوناگونی دارد و زبان‌هایی برای محیط ندارند!» نادرست است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نفت، مایعی سیاه است که چیزهای بسیاری از آن ساخته می‌شود!

گزینه «۲»: ممکن است که کمبود ویتامینی را با خوردن غذاهایی جبران نماییم!

گزینه «۴»: پدران و مادران پایبندند به این که فرزندان‌شان به تنهایی رها نشوند!

(عربی (۱)، مفهوم، ترکیبی)

(سید ممدعلی مرتضوی)

-۲۸

این گفت‌وگو که «چرا به استان ما سفر کردید؟ / برای دیدن زیبایی آن و طبیعت دلربایش!» صحیح است.

ترجمه گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: تعداد همراهانت در سفر چندتاست؟ / سه تا؛ خواهرم و دو برادرم و دو دوستم!

گزینه «۲»: آیا اطلاعاتی درباره طاق کسری داری؟ / البته (قطعاً)؛ من چیزی نمی‌دانم!

گزینه «۳»: ای مرد! غذای ناهار چیست؟ / نان و پنیر و شیر!

(عربی (۱)، مفهوم، ترکیبی)

(ممد صارق ممسنی)

-۲۱

«یا أَيُّهَا النَّاسُ»: ای مردم / «خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى»: شما را از یک مرد و زن آفریدیم / «جَعَلْنَاكُمْ»: شما را فرار دادیم، شما را گرداندیم / «شُعوباً»: امت‌هایی / «قَبَائِلَ»: قبیله‌هایی / «لِتَعَارَفُوا»: تا یکدیگر را بشناسید

(عربی (۱)، ترجمه، صغفه ۳۸)

(درویشعلی ابراهیمی)

-۲۲

«بعضُ المُواطِنِینَ»: برخی (بعضی) از شهروندان (هموطنان) / «يُظَنُّونَ»: گمان می‌کنند / «لِیسُوا»: نیستند / «تجاه»: در برابر، در قبال / «قضایا»: اتفاقات / «بلادهم»: کشورشان، کشور خود / «والحال أَنَّهُمْ»: و حال آن که (ایشان) / «مُخَطَّوُونَ»: خطاکار (در این جا) / «ظَنَّهُمْ»: گمانشان

(عربی (۱)، ترجمه، ترکیبی)

(درویشعلی ابراهیمی)

-۲۳

«التَّجَنُّبُ»: دوری (پرهیز) / «الإِسَاءَةُ»: بدی، بد رفتاری / «الإِخْلَافُ»: اختلاف / «العلاقات»: روابط، ارتباطات / «حکم»: حکمت‌ها / «تُبَاهَى»: مباحثات می‌کنیم، می‌نازیم، افتخار می‌کنیم.

(عربی (۱)، ترجمه، ترکیبی)

(رضا مصدومی)

-۲۴

«تَغَفَّرَ»: (فعل مجهول) بخشیده می‌شوند / «الذَّنُوبُ»: گناهان / «فی لیلة القدر»: در شب قدر / «تَقَسَّمَ»: (فعل مجهول) تقسیم می‌شوند / «الأزْزَاقُ»: روزی‌ها / «فی تلك الَّیلة المُبَارَکة»: در آن شب مبارک

(عربی (۱)، ترجمه، ترکیبی)

(درویشعلی ابراهیمی)

-۲۵

«لبعض»: بعضی از ... دارند / «المَرَضی»: بیماران (جمع المریض)

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه «۱»: (می‌توانی، مشکل کارگر، حل کنی) نادرست است، در گزینه «۲»: (خیلی) / «هذا» ترجمه نشده است / «خانوادگی» نادرست است و «در خانواده» درست است و در گزینه «۴»: (لهجهای عربی، با او حرف می‌زدم) نادرست است.

(عربی (۱)، ترجمه، ترکیبی)

-۲۹

(درویشعلی ابراهیمی)

در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» ارتباط بین حرف با عمل مطرح است ولی در گزینه «۳» مسأله جبر و اختیار در کارهای آدمی مطرح شده است.

(عربی (۱)، مفهوم، صفحه ۶)

-۳۰

(درویشعلی ابراهیمی)

در قسمت نخست گزینه «۱»، کلمه «الوحدة» به معنای «تنهایی» است، درحالی که در قسمت دوم همین کلمه به معنای «اتحاد و همبستگی» آمده است که این دو هیچ قرابتی با هم ندارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

مفهوم دو بخش گزینه «۲»، تسلط و قدرت خداوند است. مفهوم دو بخش گزینه «۳»، سپاس در برابر نعمت است گرچه مفهوم بیت اشاره به کفران در برابر نعمت هم دارد. مفهوم دو بخش گزینه «۴»، این است که همه کارها و از جمله خلقت و آفرینش به خدا برمی‌گردد و در دست اوست.

(عربی (۱)، مفهوم، ترکیبی)

ترجمه‌ی متن:

«حکایت می‌شود که روستای کوچکی وجود داشت که بدون حاکم زندگی می‌کرد، با گذشت زمان، اهل روستا ضرورت وجود حاکمی را احساس نمودند که به کارهایشان توجه نماید و به نیازهایشان رسیدگی کند و نگران آسایش ایشان باشد، پس شروع به فکر کردن به شخصی کردند که همه ویژگی‌های خواسته شده بر او منطبق باشند تا وی را برای فرمانروایی روستا نامزد کنند، تا این که حکیمی نزد ایشان آمد و به آنان پیشنهاد داد که مرد محترمی را به عنوان فرمانروای روستا تعیین کنند، به این خاطر که او وقت کافی، حکمت و قدرت اداره روستا را به شکلی بسیار خوب داراست. و هنگامی که اهل روستا آمدند که از مرد بخواهند بر ایشان فرمانروایی نماید، مرد پرسید: حقوق من در ماه چقدر خواهد بود؟ اهل روستا گفتند: هزار درهم، پس مرد بی‌درنگ به آنان گفت: نمی‌ارزد، اهل روستا از نپذیرفتن مرد متعجب شدند و از او پرسیدند: چرا نمی‌ارزد ای مرد؟ پاسخ داد: زیرا اگر شما هزار درهم در ماه به من بدهید، من هرگز نگران چیزی نخواهم بود!»

-۳۱

(سید ممدعلی مرتضوی)

صورت سؤال: «مرد محترم شغل را نپذیرفت و حقوق را دریافت نکرد، زیرا حقوق مطابق نظر او، زیاد است!»

در جای خالی دوم، «قلیل» نادرست است. (رد گزینه‌های ۱ و ۳): در جای

خالی اول «ما استسلم» به معنای «تسلیم نشد» مناسب نیست. (رد گزینه ۲)

نکته مهم درسی:

افعال ثلاثی مزید که از یک ریشه هستند اما وزن‌ها و معنی‌های متفاوت

دارند، در پاسخ‌گویی به سؤالات بسیار مهم‌اند؛ به عنوان مثال:

«استلم»: دریافت کرد/ «استسلم»: تسلیم شد/ «سلم»: سلام کرد، تحویل

داد/ «اسلم»: اسلام آورد

(عربی (۱)، درک مطلب، ترکیبی)

-۳۲

(سید ممدعلی مرتضوی)

«هنگامی که مردم نزد مرد رفتند، گمان نمی‌کردند که او پیشنهادشان را رد می‌کند!» مطابق متن درست است، زیرا پس از شنیدن جواب مرد، کاملاً متعجب شدند.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «مرد تنها زمان کمی بدون حاکم زندگی کردند!» نادرست است.

گزینه «۲»: «از ویژگی‌های حاکم، حکمت و ثروت است!» نادرست است.

گزینه «۴»: «حکیم همان کسی است که فرد شایسته برای فرمانروایی

روستای کوچک را تعیین می‌کند!» نادرست است.

(عربی (۱)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۳-

(سیر ممرعلی مرتضوی)

صورت سؤال: «هدف مرد محترم چه بود؟»؛ «نشان دادن این که همراه زیاد شدن مال، زیادی گناهان است!» مطابق متن صحیح است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «دستیابی به مال بیشتر!» نادرست است.

گزینه «۳»: «قرار دادن فرد مناسب در جایگاه مناسب!» نادرست است.

گزینه «۴»: «روشن ساختن این که اداره روستا واقعاً دشوار است!» نادرست است.

(عربی (۱)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۴-

(سیر ممرعلی مرتضوی)

«اهل روستا درخواستشان را کجا مطرح می‌کنند؟!» پرسشی است که در متن پاسخی به آن داده نشده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «چرا مرد محترم انتخاب شد؟!»

گزینه «۲»: «حقوق حاکم چقدر است?!»

گزینه «۴»: «چرا اهل روستا شروع به فکر کردن به کسی کردند که بر ایشان فرمانروایی نماید?!»

(عربی (۱)، درک مطلب، ترکیبی)

۳۵-

(سیر ممرعلی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «تَفَكَّرُ» نادرست است؛ فعل مضارع سوم شخص مفرد آن بر وزن «يَفْعَلُ» است، پس از باب تفعیل محسوب می‌شود و مصدر آن هم «تَفَكِيرٌ» است.

گزینه «۳»: «جمع التَّكْسِيرِ» نادرست است؛ زیرا جمع سالم مؤنث است. (المُواصَفَة + ات = المُواصَفَات)

گزینه «۴»: «مِنْ مصدر مُطَالَبَة» نادرست است؛ واضح است که اسم داده شده بر وزن «مَفْعُول» است و از افعال ثلاثی مجرد ساخته شده است؛ پس مصدر آن «طَلَبٌ» است.

(عربی (۱)، تحلیل صرفی و محل اعرابی، ترکیبی)

۳۶-

(زهراکرمی)

جواب عبارات در سایر گزینه‌ها عدد ۳۰ می‌باشد؛ اما، جواب گزینه «۴»، عدد ۳۲ است.

(عربی (۱)، قواعد عدد، صفحه ۱۸)

۳۷-

(هیرش صمری)

در گزینه «۲»، «مِشَاوَرَة» مصدر باب مفاعلة نیست، بلکه اسم فاعل مؤنث است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «مِجَالَسَة» مصدر باب مفاعلة به معنی «هم‌نشینی».

گزینه «۳»: «مِشَارَكَة» مصدر باب مفاعلة به معنی «مشارکت کردن».

گزینه «۴»: «مِکْشَافَة» مصدر باب مفاعلة به معنی «آشکارسازی».

(عربی (۱)، قواعد فعل، صفحه ۳۰)

۳۸-

(سیر ممرعلی مرتضوی)

صورت سؤال، مبتدا را می‌خواهد؛ یعنی باید به دنبال جمله اسمیه باشیم. در این گزینه، «تَحْوِيلٌ» مبتدا و «نَافِعٌ» خبر است. (ترجمه: تغییر هدف، به هدفی ملموس سودمند است!) در سایر گزینه‌ها، جمله با یک فعل شروع شده است و جمله فعلیه محسوب می‌شود.

(عربی (۱)، انواع جملات، صفحه ۵۳)

۳۹-

(رضا معصومی)

در این گزینه، «تَقَطَعُ» فعل مجهول و نایب فاعل آن، ضمیر مستتر هی است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این گزینه، «تَغْسَلُ» فعل مجهول و نایب فاعل آن، اسم ظاهر «مَلَابِسٌ» است.

گزینه «۲»: در این گزینه، «يُؤْمَرُونَ» فعل مجهول و نایب فاعل آن، ضمیر بارز و او است.

گزینه «۴»: در این گزینه، «يَخْلُقُ» فعل مجهول و نایب فاعل آن، اسم ظاهر «مَا» است.

(عربی (۱)، انواع جملات، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵)

۴۰-

(سیر ممرعلی مرتضوی)

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «شَجَعُونَنَا» نادرست است، زیرا هنگام اتصال فعل به ضمیر «نا» نیاز به نون وقایه نداریم.

گزینه «۲»: «شَجَعُونِي» صحیح است. (شَجَعُوا + نَ + ضمیر ی)؛ هم‌چنین حرف جر «عَنْ» صحیح است. (الْبَحْثُ عَنْ...: به دنبال ... گشتن)

گزینه «۳»: حرف جر «عَنْ» صحیح است.

(عربی (۱)، قواعد اسم، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۳)

دین و زندگی (۱) و (۳)

۴۱-

(مفسر رضایی بقا)

در تمدن جدید، گرچه به‌طور مثال، مدل اتومبیل و شکل آرایش بر کسی تحمیل نمی‌شود (رد گزینه «۲») و انتشار صدها هزار روزنامه و مجله متنوع، نمادی از آزادی اندیشه است (رد گزینه «۱»). اما اگر از این نگاه ظاهربین بگذریم می‌بینیم که بر دست و پای عقل بسیاری از انسان‌ها، زنجیرهایی ضخیم بسته شده که میدان عمل آزاد و انتخابگرانه آن‌ها را کاملاً محدود کرده است. (درستی گزینه «۳»)
دلیل نادرستی گزینه «۴»: سلیقه و ذائقه انسان‌ها براساس مدیریت اندکی از مردم زمین شکل می‌گیرد.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱۲، صفحه ۱۶۳)

۴۲-

(مفسر رضایی بقا)

ما انسان‌ها، غیر از بُعد جسمانی، بُعد دیگری داریم که در فرهنگ دینی، از آن به «روح» تعبیر شده است. همین بُعد فناپذیر و باقی است که به ما توانایی «انتخاب» و «تصمیم‌گیری» می‌دهد، به دنبال کمالات نامحدود است و توانایی درک واقعیات و تفکر و اندیشه به ما می‌بخشد.

(دین و زندگی دهم، درس ۳، صفحه‌های ۳۵ و ۳۷)

۴۳-

(ابوالفضل امیرزاده)

رسول اکرم (ص) از همان ابتدای دعوت، مردم را به یکتاپرستی دعوت کرد و فرمود: ای مردم بگوید: «عبودی جز الله نیست» تا رستگار شوید.
قرآن کریم، آنجا که می‌خواهد تکذیب‌کنندگان دین را معرفی کند، از کسانی یاد می‌کند که یتیمان را از خود می‌رانند و دیگران را به اطعام مساکین تشویق نمی‌نمایند. این حقیقت در آیه «لَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالذِّينِ فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ وَلَا يَخْضُ عَلَي طَعَامِ الْمَسْكِينِ» تجلی یافته است.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱۰ و ۱۱، صفحه‌های ۱۲۸ و ۱۳۴)

۴۴-

(سیرامسان هنری)

دستکاری ژنتیکی گیاهان و کشیدن نفت از اعماق زمین مربوط به توانایی بهره‌مندی بیشتر از طبیعت از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه علم است و برهم زدن تعادل ترکیبی گازهای جوی مربوط به نابودی طبیعت از پیامدها و آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم است.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱۲، صفحه‌های ۱۵۸ و ۱۵۹)

۴۵-

(مفسر رضایی بقا)

طبق آیه «وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ»: «آن کس که در راه حق به خدا توکل کند، خداوند او را بس است، خداوند امر خویش را به سرانجام می‌رساند». ثمره توکل به معنای اعتماد به خداوند و سپردن نتیجه کارها به او، کفایت خداوند برای انسان است.
امام علی (ع) در مناجات خود به درگاه خداوند عرضه می‌دارد که: «اگر مصیبت‌ها بر آنان (متوکلان) فرو بارد، به تو پناه آورند و روی به درگاه تو دارند، چون می‌دانند سررشته کارها به دست توست.»

(دین و زندگی دهم، درس ۱۰، صفحه ۱۰۷)

۴۶-

(مرتضی مفسنی کبیر)

یکی از دلایل تشکیل حکومت اسلامی، پذیرش ولایت الهی است: «یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم». رسول خدا (ص) نه تنها همه را دعوت به علم‌آموزی کرد، بلکه فرمود: «طلب علم بر هر مرد و زن مسلمانی واجب است». «قل هل یستوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون».

یکی از مهم‌ترین اهداف پیامبر اکرم (ص) برپایی جامعه‌ای عدالت‌محور بود، به طوری که در آن مظلوم بتواند به آسانی حق خود را از ظالم بستاند. پیامبر (ص) می‌فرمود: «برترین جهاد، سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد: «لقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الکتاب و المیزان ليقوم الناس بالقسط».

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱۰ و ۱۱، صفحه‌های ۱۲۸، ۱۲۹ و ۱۳۲ و ۱۳۴)

۴۷-

(مسلم بومن آباری)

اگر بخواهیم محبت خدا در دلمان خانه کند، باید محبت همه کسانی که رنگ و نشانی از او دارند و خداوند محبت و دوستی آن‌ها را توصیه کرده، در دل جای دهیم. هر میزان که این علاقه بیش‌تر و قوی‌تر باشد، محبت ما نیز به خدا فزون‌تر می‌شود.

(دین و زندگی دهم، درس ۱۱، صفحه ۱۱۹)

۴۸-

(مفسر رضایی بقا)

رسول خدا (ص) صفت‌بندی‌ها و جبهه‌گیری‌های رایج در عصر جاهلیت را مردود اعلام کرد و آموخت که دو جبهه‌ای که واقعاً در مقابل یکدیگر قرار دارند، جبهه حق و جبهه باطل است. این حقیقت در آیه «محمّد رسول الله و الذین معهُ اشدّاء علی الکفار رُحماء بیّنهم» مطرح شده است.

شکستن (انکسار) سدّ جاهلیت و خرافه‌گرایی با تشویق‌های پیامبر (ص) به علم‌آموزی و خردورزی بود که در آیه «قل هل یستوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون...» مورد تأکید قرار گرفته است.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۳۰ تا ۱۳۲)

(مسلم بومن آباری)

-۵۶

گرایش انسان به نیکی‌ها و زیبایی‌ها سبب می‌شود که در مقابل گناه و زشتی واکنش نشان دهد و آن‌گاه که به گناه آلوده شد، خود را سرزنش و ملامت کند و در اندیشه جبران آن برآید. قرآن کریم، عامل درونی این حالت را «نفس لوامه»، یعنی نفس سرزنشگر، نامیده و به آن سوگند خورده است.

(دین و زندگی دهم، درس ۲، صفحه ۲۶)

(مفسر رضایی‌قا)

-۵۷

گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام، نیازمند تغییر در نگرش انسان‌ها و تحولی بنیادین (زیربنایی) در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود. پس شیوه زندگی مردم باید به طور بنیادین تحول می‌یافت. پیامبر اکرم (ص) نیز آمد تا مردم را به سوی زندگی مبتنی بر تفکر و علم سوق دهد. پس آیه «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ...» از آنجا که به علم‌آموزی و خردورزی اشاره دارد، به تحولی در شیوه زندگی اشاره دارد.

دلیل رد گزینه‌های «۲» و «۳»: عبارت «مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ» به اصول اعتقادی توحید و معاد اشاره دارد که نگرش و افق نگاه انسان‌ها را از محدوده زندگی دنیایی فراتر می‌برد.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱۰، صفحه‌های ۱۲۸ و ۱۳۲)

(مسلم بومن آباری)

-۵۸

رسول خدا (ص) می‌فرماید: «هر کس سنت و روش نیکی را در جامعه جاری سازد، تا وقتی که در دنیا مردمی به آن سنت عمل می‌کنند، ثواب آن اعمال را به حساب این شخص هم می‌گذارند، بدون این‌که از اجر انجام‌دهنده آن کم کنند...».

این حدیث مؤید آن است که ارتباط انسان در عالم برزخ با دنیا، پس از مرگ نیز هم چنان برقرار است. (دین و زندگی دهم، درس ۶، صفحه‌های ۶۳ و ۶۴)

(مسلم بومن آباری)

-۵۹

چگونگی و نوع پوشش، تا حدود زیادی تابع آداب و رسوم ملت‌ها و اقوام است. اسلام، ضمن پذیرش این تنوع و گوناگونی، مردان را موظف کرده است، لباسی بپوشند که وقار و احترام آنان حفظ شود و با ارزش‌های اخلاقی جامعه هماهنگ باشد و هم چنین زنان را نیز موظف به رعایت دو شرط کرده است.

دلیل رد گزینه‌های «۳» و «۴»: در مورد پوشش مشابه (متحد الشكل) در اسلام، برای هیچ‌یک از زن یا مرد، الزامی وجود ندارد.

(دین و زندگی دهم، درس ۱۴، صفحه ۱۵۲)

(مرتضی مفسنی‌کبیر)

-۶۰

همه موارد صحیح است به‌جز مورد «ج» و درست آن، این است: در قرآن کریم بعد از توحید و یکتاپرستی، درباره هیچ موضوعی به اندازه معاد سخن گفته نشده است، پس اول توحید است نه معاد.

(دین و زندگی دهم، درس ۵، صفحه‌های ۵۳ و ۵۴)

(مفسر رضایی‌قا)

-۴۹

عبارت «وَسَيَصْلُونَ سَعِيرًا»: «و به زودی در آتشی فروزان درآیند»، در انتهای آیه «أَنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا» آمده است.

(دین و زندگی دهم، درس ۸، صفحه ۸۷)

(مسلم بومن آباری)

-۵۰

اگر مسافری قبل از ظهر به وطن یا جایی که می‌خواهد ده روز در آن‌جا بماند، برسد، در صورتی که کاری که روزه را باطل می‌کند، انجام نداده باشد، باید آن را روزه بگیرد.

(دین و زندگی دهم، درس ۱۲، صفحه ۱۳۵)

(مسلم بومن آباری)

-۵۱

با توجه به ترجمه آیه «[کافران] گفتند: زندگی و حیاتی جز همین زندگی و حیات دنیایی ما نیست. همواره [گروهی از ما] می‌میریم و [گروهی] زنده می‌شویم و ما را فقط گذشت روزگار نابود می‌کند. البته این سخن را از روی علم نمی‌گویند بلکه فقط ظن و خیال آنان است.» عقیده منکران معاد، نابودی انسان پس از مرگ برای همیشه است و دفتر زندگی او بسته می‌شود و رهسپار نیستی می‌گردد.

(دین و زندگی دهم، درس ۴، صفحه ۴۶)

(مسلم بومن آباری)

-۵۲

به همان میزان که رشته‌های عفاف انسان ضعیف و گسسته می‌شود، آراستگی و پوشش او سبک‌تر می‌شود و جنبه خودنمایی به خود می‌گیرد.

توجه شود که تبرج، همان زیاده‌روی در آراستگی تا رسیدن به خودنمایی است. (دین و زندگی دهم، درس ۱۳، صفحه ۱۴۳)

(مرتضی مفسنی‌کبیر)

-۵۳

مبلغان مسیحی که تشکیلات تبلیغی پیچیده و وسیعی را جهت تبلیغ اعتقادات مسیحیت تأسیس کرده بودند، اعتقادات نادرستی را که از نظر خودشان اعتقادات رسمی مسیحیت بود تبلیغ می‌کردند.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱۲، صفحه ۱۵۶)

(مفسر رضایی‌قا)

-۵۴

هنگامی که انسان‌های بدکار به اعضای بدنشان اعتراض می‌کنند که چرا علیه ما شهادت می‌دهید، اعضای بدن پاسخ می‌دهند که خدا ما را به زبان آورد: «قَالُوا أَنْطَقْنَا اللَّهَ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ».

اعمال پیامبران و امامان، معیار و میزان سنجش اعمال قرار می‌گیرد؛ زیرا اعمال آنان عین چیزی است که خدا به آن دستور داده است.

(دین و زندگی دهم، درس ۱۷، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

(مفسر رضایی‌قا)

-۵۵

حضرت فاطمه (ص) فرمود: «مزد من در برابر هر سوالی که پاسخ دهم، از مجموع مروریدهایی که فاصله میان زمین و آسمان را پر کند، بیشتر است. پس سزاوار است که از پرسش‌های تو احساس رنج و زحمت نکنم.»

این حدیث بیانگر ارزش بالای علم و پاداش بزرگ آن است که توجه به آن، علم‌آموزی را آسان‌تر می‌کند.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۱۱، صفحه‌های ۱۴۲ و ۱۴۳)

زبان انگلیسی (۱) و (۳)

۶۱-

(غریباً توکلی)

ترجمه جمله: «نکته جالب در مورد شب ما در آن هتل این است که آن (هتل) هنوز داشت ساخته می شد وقتی ما آنجا اقامت داشتیم.»

نکته مهم درسی

باید دقت کنیم "it" در اینجا فاعل نیست بلکه مفعول است، پس جمله مجهول است و با توجه به "when" و این که عمل ساختن در حال استمرار بوده، گزینه صحیح شکل مجهول گذشته استمراری است.

(گرامر)

۶۲-

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «یکی از مهم ترین عوامل که به موفقیت بسیاری از حیوانات شکاری کمک می کند، توانایی پوشاندن (استتار) خود در هنگام شکار است.»

نکته مهم درسی

با توجه به مفهوم جمله، نهاد و مفعول هر دو به "animals" (حیوانات) اشاره دارند و "themselves" ضمیر انعکاسی مناسب برای "animals" است.

(گرامر)

۶۳-

(غریباً توکلی)

ترجمه جمله: «مینا و همسرش در جهت بهبود بخشیدن به روحیه شان در سال جدید تصمیم گرفتند خانه شان را با خریدن وسایل خوب طراحی شده ایرانی چوبی، نو کنند.»

نکته مهم درسی

ترتیب قرار گرفتن صفات قبل از اسم به ترتیب از راست به چپ به شکل «کیفیت-سایز-سن-شکل-رنگ-ملیت-جنس» است.

(گرامر)

۶۴-

(سپیده عرب)

ترجمه جمله: «مجلس دارد قانون جدیدی را برای کاهش جرم تصویب می کند. بر طبق این قانون باید جلوی خلاف کاران شناخته شده قبل از اینکه جرمی مرتکب شوند، گرفته شود.»

نکته مهم درسی

از فعل وجهی "must" برای نشان دادن ضرورت انجام کار در زمان حال و آینده استفاده می کنیم. با توجه به مفهوم جمله به شکل مثبت این فعل وجهی نیاز داریم.

(گرامر)

۶۵-

(میرمسیب زاهری)

ترجمه جمله: «برخی از والدین آینده فرزندان شان را با ندادن آموزش درست به آن ها درباره چگونگی نحوه رفتارشان، خراب می کنند. گاهی لازم است که به کودکان بفهمانیم زندگی آن طور که آن ها گمان می کنند ساده نیست.»

- (۱) خراب کردن، لوس کردن (۲) مراقب بودن
(۳) منع کردن (۴) رسیدن، دست یافتن

(واژگان)

۶۶-

(میرمسیب زاهری)

ترجمه جمله: «بسیاری از مردم به (یافتن) نوعی داروی جادویی برای درمان سرطان امید دارند، اما دانشمندان می گویند این به راحتی، حداقل، در آینده نزدیک امکان پذیر نیست.»

- (۱) فعال، پرانرژی (۲) راحت، آسوده خاطر
(۳) سلیس، روان (۴) جادویی، سحرآمیز

(واژگان)

۶۷-

(غریباً توکلی)

ترجمه جمله: «پسر خانم اسمیت، آدام، شجاعانه داوطلب شد که در جنگ شرکت کند. اما در طی حمله به طرز خطرناکی مجروح شد و دو هفته در بیمارستان بود.»

- (۱) به طرز خطرناک (۲) به طور شگفت آور
(۳) مخصوصاً (۴) به طور مشروط

(واژگان)

۶۸-

(علی شکوهی)

ترجمه جمله: «بسیاری از خانواده ها همه چیز را در آن طوفان از دست دادند. متأسفانه، خانه ها، خودروها و دیگر دارایی های آن ها به طور کامل نابود شدند.»

- (۱) توسعه یافتن (۲) زخمی شدن
(۳) گردآوری کردن (۴) نابود شدن، از بین رفتن

(واژگان)

۶۹-

(آناهیتا اصغری تری)

ترجمه جمله: «این مقاله نسخه خلاصه شده ای از آن سخنرانی است که او در حال حاضر با آن در آلمان سفر می کند (برنامه اجرا می کند).»

- (۱) جالب، جذاب (۲) خلاصه شده، کوتاه شده
(۳) مناسب (۴) قدر دان، قدر شناس

(واژگان)

(میرفیسین زاهری)

-۷۵

نکته مهم درسی

جمله در وجه مجهول است. از فعل وجهی "could/ can" برای بیان توانایی انجام کار استفاده می‌کنیم. برای بیان توانایی انجام کار در گذشته از "could" استفاده می‌کنیم. "must" برای بیان اجبار و "should" برای بیان پیشنهاد به کار می‌رود.

(کلوز تست)

(میرفیسین زاهری)

-۷۶

نکته مهم درسی

ترتیب کلمات در گزینه «۴» از نظر گرامری درست است.

(کلوز تست)

(علی عاشوری)

-۷۷

ترجمه جمله: «نویسنده اعتقاد دارد که ارتباط کم با دیگران ممکن است منجر به توسعه گویش‌های مختلفی بشود.»

(درک مطلب)

(علی عاشوری)

-۷۸

ترجمه جمله: «کلمه "eventually" در پاراگراف دوم که زیر آن خط کشیده شده از نظر معنی به "finally" (سرانجام) نزدیک‌ترین است.»

(درک مطلب)

(علی عاشوری)

-۷۹

ترجمه جمله: «کدامیک از عبارات زیر طبق متن صحیح است؟»
«زمانی که مردم به علل اجتماعی از هم جدا نگه داشته شوند، گویش‌ها گسترش می‌یابند.»

(درک مطلب)

(علی عاشوری)

-۸۰

ترجمه جمله: «کدام یک از کلمات زیر در متن تعریف شده است؟»

«گویش»

(درک مطلب)

(مریثه یزرانی)

-۷۰

ترجمه جمله: «در سراسر تاریخ انسان‌ها و به‌خصوص در زمان قدیم، انتخاب مصالح برای ساختن خانه تا حد زیادی بستگی به این داشت که چه چیزی در محیط زندگی طبیعی آن‌ها بیش‌تر برای افراد در دسترس است.»

- (۱) سرگرمی
(۲) ماده، مصالح
(۳) ترتیب
(۴) دانش

(واژگان)

(مریثه یزرانی)

-۷۱

ترجمه جمله: «تنها افرادی که به صورت حرفه‌ای آموزش دیده‌اند می‌توانند با زباله‌ای که از بیمارستان‌ها جمع‌آوری می‌شود سروکار داشته باشند، زیرا (این نوع زباله) خطرناک است و ممکن است حاوی مواد شیمیایی باشد که برای بدن مضرند.»

- (۱) عفونت
(۲) سوخت
(۳) بیماری
(۴) ضایعات، زباله

(واژگان)

(آناهیتا اصغری تاری)

-۷۲

ترجمه جمله: «مدارس دولتی ملزم به آموزش همه کودکان در محدوده ثبت نامی خود و فراهم کردن خدمات آموزشی ویژه هستند.»

- (۱) تولید کردن
(۲) آلوده کردن
(۳) تأمین کردن، فراهم کردن
(۴) تمرین کردن

(واژگان)

(میرفیسین زاهری)

-۷۳

- (۱) تشعشع
(۲) رابطه
(۳) ژنراتور، مولد
(۴) حرکت

(کلوز تست)

(میرفیسین زاهری)

-۷۴

- (۱) منبع
(۲) اقدام، عمل
(۳) گردآورنده
(۴) تفاوت

(کلوز تست)

ریاضی و آمار (۳)

-۸۷

(معمربهیرایی)

$$\left(\frac{m^{\frac{3}{4}}n^{\frac{1}{2}}}{m^{\frac{1}{4}}n^{\frac{3}{2}}}\right)^3 \left(\frac{m^{\frac{1}{2}}n^{-2}}{m^{\frac{3}{4}}n^{\frac{1}{2}}}\right)^2 = \left(m^{\frac{9}{4}}n^{\frac{3}{2}}\right) \left(m^{\frac{1}{2}}n^{-2}\right)^2$$

$$= m^{-\frac{9}{4}+2} n^{\frac{3}{2}-1} = m^{-\frac{1}{4}} n^{\frac{1}{2}}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۷ تا ۹۵)

-۸۸

(معمربهیرایی)

$$\left(\frac{4}{125}\right)^{\frac{3}{5}} \div \left(\frac{2}{5}\right)^{\frac{2}{5}} = \left(\frac{4}{5^3}\right)^{\frac{3}{5}} \div \left(\frac{2}{5^2}\right)^{\frac{2}{5}}$$

$$= \frac{12}{5^5} \div \frac{12}{5^3} = \frac{12}{5^5-3} = \frac{3}{5^2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۷ تا ۹۵)

-۸۹

(امیرزراندوز)

در گزینه «۳»، مقدار $(-4)^3$ عددی منفی است و اعداد منفی ریشه زوج ندارند، بنابراین $(-4)^3$ ریشه هشتم ندارد. سایر گزینه‌ها درست هستند.

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۷ تا ۹۵)

-۹۰

(رمیم مشتاق‌نظم)

$$\frac{3}{4} = 0/75, \frac{9}{16} = \left(\frac{3}{4}\right)^2$$

$$\Rightarrow A = \left(\frac{3}{4}\right)^2 \times \left(\frac{3}{4}\right)^{-7} \times \left(\frac{3}{4}\right)^{2 \times 4} = \left(\frac{3}{4}\right)^3$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۷ تا ۹۵)

ریاضی و آمار (۱)

-۹۱

(عمیررضا سپوری)

برای تجزیه $3x^2 + 5x - 2$ از روش زیر استفاده می‌کنیم:

$$A = 3x^2 + 5x - 2 \xrightarrow{\text{ضرب طرفین در } 3} 3A = (3x)^2 + 5(3x) - 6$$

$$\Rightarrow 3A = (3x+6)(3x-1) = 3(x+2)(3x-1)$$

$$\Rightarrow A = (x+2)(3x-1)$$

از طرفی $2x-2 = 2(x-1)$ پس تجزیه کل عبارت به صورت زیر است:

$$(3x^2 + 5x - 2)(2x - 2) = 2(x-1)(x+2)(3x-1)$$

ملاحظه می‌شود که از بین گزینه‌ها تنها عبارت $2x-3$ در تجزیه وجود ندارد.

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های جبری، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۶)

-۸۱

(اسماعیل زارع)

$$\left(\frac{1}{27}\right)^{-5} = \left(\frac{1}{3^3}\right)^{-5} = \left(3^{-3}\right)^{-5} = 3^{(-3) \times (-5)}$$

$$= 3^{15} = 3^n \Rightarrow n = 15$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۷ تا ۹۵)

-۸۲

(معمربهیرایی)

$$\left(\sqrt[3]{2^7}\right)^2 \left(\sqrt[6]{2^7}\right)^2 = \left(2^{\frac{7}{3}}\right)^2 \times \left(2^{\frac{7}{6}}\right)^2$$

$$= 2^{\frac{14}{3}} \times 2^{\frac{7}{3}} = 2^{\frac{21}{3}} = 2^7 = 128$$

$$2^{-0/6} \times \left(\frac{1}{4}\right)^{0/2} = \left(\frac{1}{2}\right)^{0/6} \times \left(\frac{1}{2}\right)^{0/4} = \left(\frac{1}{2}\right)^1 = \frac{1}{2} = 0/5$$

$$\Rightarrow A = 128 + 0/5 = 128/5$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۷ تا ۹۵)

-۸۳

(اسماعیل زارع)

$$8 \times 2^{x+1} = 2^{-x}$$

$$\Rightarrow 2^3 \times 2^{x+1} = 2^{-x} \Rightarrow 2^{x+4} = 2^{-x} \Rightarrow x+4 = -x$$

$$\Rightarrow x+x = -4 \Rightarrow 2x = -4 \Rightarrow x = -2$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۷ تا ۹۵)

-۸۴

(امیرزراندوز)

$$8^6 = \sqrt[6]{8^6} = \sqrt[6]{(2^3)^6} = \sqrt[6]{2^{18}} = \sqrt[6]{2^{15} \times 2^3}$$

$$= 2^3 \times \sqrt[6]{2^3} = 8\sqrt[6]{2}$$

$$4^8 = -\sqrt[4]{4^8} = -\sqrt[4]{(2^2)^8} = -\sqrt[4]{2^{16}} = -2^4$$

$$\Rightarrow \text{حاصل ضرب خواسته شده} = (8\sqrt[6]{2}) \times (-2^4) = (2^3 \times \sqrt[6]{2}) \times (-2^4)$$

$$= -2^{11} \times \sqrt[6]{2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۷ تا ۹۵)

-۸۵

(عمیررضا سپوری)

$$\sqrt[3]{0/001a^6} + \sqrt[4]{0/0016} = 1 \Rightarrow \sqrt[3]{\frac{a^6}{1000}} + \sqrt[4]{\frac{16}{10000}} = 1$$

$$\Rightarrow \sqrt[3]{\left(\frac{a^2}{10}\right)^3} + \sqrt[4]{\left(\frac{2}{10}\right)^4} = 1 \Rightarrow \frac{a^2}{10} + \frac{2}{10} = 1 \Rightarrow \frac{a^2+2}{10} = 1$$

$$\Rightarrow a^2+2=10 \Rightarrow a^2=8 \xrightarrow{a>0} a=2\sqrt{2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۷ تا ۹۵)

-۸۶

(معمربهیرایی)

$$36\pi = \frac{4}{3}\pi r^3 \Rightarrow r^3 = \frac{3 \times 36\pi}{4\pi} = 27 \Rightarrow r = \sqrt[3]{27} = 3$$

$$\Rightarrow \text{طول قطر} = 2 \times 3 = 6$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای غیرقطبی، صفحه‌های ۱۷ تا ۹۵)

(عمیرشا سپوری)

-۹۶

$P(x) = R(x) - C(x)$ ⇒ هزینه - درآمد = سود

$$P(x) = \left(-\frac{1}{6}x^2 + 25x\right) - (15x + 30) = -\frac{1}{6}x^2 + 10x - 30$$

$$x_{\max} = \frac{-b}{2a} = \frac{-10}{\frac{-1}{3}} = 30$$

$$\Rightarrow P(30) = -\frac{1}{6} \times (30)^2 + 10 \times 30 - 30 = 120$$

(ریاضی و آمار، (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۴)

(عمیرشا سپوری)

-۹۷

«تعداد ازدواج و طلاق‌های شهر تهران در سال ۹۵» از روش دادگان (با مراجعه به دفاتر ازدواج و طلاق) و همین‌طور بررسی «چگونگی گذراندن اوقات فراغت شهروندان اصفهانی» از طریق مصاحبه امکان‌پذیر است.

(ریاضی و آمار، (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۲)

(موسا عفتی)

-۹۸

داده‌ها را با توجه به فراوانی آن‌ها مرتب می‌کنیم:

۲, ۲, ۲, ۲, ۳, ۳	۴, ۴, ۴, ۴, ۵, ۶, ۶
------------------	---------------------

$Q_1 = 2$ چارک اول میانه $Q_2 = \frac{3+4}{2} = 3.5$ چارک سوم $Q_3 = 4$

دامنه میان چارکی $= Q_3 - Q_1 = 4 - 2 = 2$

دامنه میان چارکی + میانه = مجموع خوانسته شده $= 2 + 3.5 = 5.5$

(ریاضی و آمار، (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۰)

(معمربفیرایی)

-۹۹

داده‌ها: ۱, ۲, ۲, ۳, ۳, ۴, ۴, ۵, ۵, ۶

$$\bar{x} = \frac{1+2+2+3+3+4+4+5+5+6}{10} = \frac{35}{10} = 3.5$$

$$\sigma^2 = \frac{(1-3.5)^2 + (2-3.5)^2 + (2-3.5)^2 + (3-3.5)^2 + (3-3.5)^2 + (4-3.5)^2 + (4-3.5)^2 + (5-3.5)^2 + (5-3.5)^2 + (6-3.5)^2}{10}$$

$$+ \frac{(4-3.5)^2 + (5-3.5)^2 + (5-3.5)^2 + (6-3.5)^2}{10}$$

$$= \frac{6/25 + 2 \times 2/25 + 2 \times 0/25 + 2 \times 0/25 + 2 \times 2/25 + 6/25}{10}$$

$$= \frac{22/5}{10} = 2/25 \Rightarrow \sigma = \sqrt{2/25} = 1/5$$

(ریاضی و آمار، (۱)، کار با داده‌های آماری، صفحه‌های ۹۹ تا ۱۰۰)

(معمربفیرایی)

-۱۰۰

مساحت دایره‌ها متناسب با متغیر سوم یعنی منابع آبی است.

$$\frac{A}{D} = \frac{\pi \times 3^2}{\pi \times 2^2} = \frac{9}{4}$$

(ریاضی و آمار، (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۲۲ تا ۱۲۴)

(فاطمه فحیمیان)

-۹۲

اتحاد جمله مشترک $\rightarrow (x-2)(x+1)$

فاکتوراز $\rightarrow x(x+1)$

فاکتوراز $\rightarrow x(x^2+2x-3)$

اتحاد یک جمله مشترک $\rightarrow x(x+3)(x-1)$

اتحاد مزدوج $\rightarrow (x+3)(x-3)$

عبارت: $\frac{(x-2)(x+1)}{x(x+1)} \times \frac{x+1}{x-2} \times \frac{x(x+3)(x-1)}{(x+3)(x-3)} = \frac{(x+1)(x-1)}{x-3} = \frac{x^2-1}{x-3}$

(ریاضی و آمار، (۱)، عبارت‌های پیروی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۴)

(اسماعیل زارع)

-۹۳

$$\frac{2x^2}{x-2} - \frac{2x+4}{x-2} - \frac{x}{1} = 0 \Rightarrow \frac{2x^2 - 2x - 4 - x(x-2)}{x-2} = 0$$

$$\Rightarrow 2x^2 - 2x - 4 - x^2 + 2x = 0 \Rightarrow x^2 - 4 = 0$$

$$\Rightarrow (x+2)(x-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 2 \text{ ق.ق.} \\ x = -2 \text{ ق.ق.} \end{cases}$$

$$\Rightarrow x - \frac{1}{x} = -2 + \frac{1}{2} = \frac{-3}{2}$$

(ریاضی و آمار، (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۲)

(معمربفیرایی)

-۹۴

$$-3x^2 + 2x + 1 = 0 \rightarrow \begin{cases} a = -3 \\ b = 2 \\ c = 1 \end{cases}$$

$$x_1 + x_2 = -\frac{b}{a} = \frac{-2}{-3} = \frac{2}{3}$$

$$x_1 x_2 = \frac{c}{a} = -\frac{1}{3}$$

$$\Rightarrow \text{عبارت} = \frac{2}{3} - \frac{1}{3} = \frac{1}{3}$$

(ریاضی و آمار، (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۷)

(عمیرشا سپوری)

-۹۵

مختصات نقطه‌ای به عرض ۱، واقع بر محور عرض‌ها، به صورت (۰، ۱) است و با توجه به ضابطه تابع خطی که به صورت $f(x) = ax + b$ می‌باشد، داریم:

$$f(x) = ax + b \Rightarrow \begin{cases} f(0) = 1 \Rightarrow 1 = 0 + b \Rightarrow b = 1 \\ f(-1) = 2 \Rightarrow 2 = -a + b \xrightarrow{b=1} 2 = -a + 1 \Rightarrow a = -1 \end{cases}$$

مقادیر a و b را در تابع خطی جایگزین می‌کنیم:

$$y = -x + 1 \xrightarrow{\text{تلاقی خط با محور طول‌ها}} 0 = -x + 1 \Rightarrow x = 1$$

(ریاضی و آمار، (۱)، تابع، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۶)

(کتاب آبی)

۱۰۴-

با تغییر متغیر $x^2 = t$ معادله را به صورت درجه دوم در می آوریم:

$$x^2 = t \Rightarrow t^2 - 13t + 36 = 0 \quad \text{اتحاد جمله مشترک}$$

$$(t-4)(t-9) = 0 \Rightarrow \begin{cases} t = x^2 = 4 \Rightarrow x = \pm 2 \\ t = x^2 = 9 \Rightarrow x = \pm 3 \end{cases}$$

مجموع دو جواب بزرگتر $2+3=5$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۳۵ تا ۳۷)

(کتاب آبی)

۱۰۵-

برای این که نمودار پیکانی تابع باشد از هر عضو مجموعه اول می‌بایست یک پیکان خارج شود در نتیجه برای تابع شدن می‌بایست از ۳ پیکان خارج شده از عضو B تا از آن‌ها حذف شده و هم‌چنین از ۲ پیکان خارج شده از عضوهای C و D از هر کدام از آن‌ها می‌بایست یک پیکان حذف شود، پس در مجموع با حذف ۴ پیکان، نمودار به تابع تبدیل می‌شود.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۵۴ تا ۶۳)

(کتاب آبی)

۱۰۶-

در نمایش تابع به صورت نمودار مختصاتی، دامنه تابع از تصویر کردن نقاط نمودار روی محور x ها به دست می‌آید. دقت کنید دامنه تابع شامل $x = -1$ و $x = 6$ نمی‌باشد زیرا در این نقطه‌ها مقدار تابع برای آن‌ها تعریف نشده چون توخالی هستند.

$$D = \{x \in \mathbb{R} \mid -3 \leq x < -1\} \cup \{x \in \mathbb{R} \mid 0 \leq x < 6\}$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۶۴ تا ۶۹)

(کتاب آبی)

۱۰۷-

برای به دست آوردن معادله خط تقارن سهمی کافی است طول رأس سهمی را به دست آوریم:

$$y = -4x^2 + 12x - 8 \quad \text{مقایسه با فرم استاندارد} \quad \begin{cases} a = -4 \\ b = 12 \\ c = -8 \end{cases}$$

$$y = ax^2 + bx + c$$

$$x_v = \frac{-b}{2a} = \frac{-12}{2 \times (-4)} = \frac{3}{2}$$

پس معادله خط تقارن سهمی $x = \frac{3}{2}$ است.

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۴)

(کتاب آبی)

۱۰۸-

برای به دست آوردن مختصات نقاط برخورد، کافی است معادله‌های سهمی را برابر یکدیگر قرار دهیم:

$$\begin{cases} y = x^2 - 3x + 2 \\ y = x^2 - 5x + 4 \end{cases} \Rightarrow x^2 - 3x + 2 = x^2 - 5x + 4$$

$$\Rightarrow 2x = 2 \Rightarrow x = 1$$

دو سهمی تنها در یک نقطه با یکدیگر برخورد دارند که عرض نقطه برخورد برابر است با:

$$y = (1)^2 - 3 \times (1) + 2 = 0 \Rightarrow A(1, 0)$$

(ریاضی و آمار (۱)، تابع، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۴)

(کتاب آبی)

۱۰۱-

ابتدا با استفاده از اتحاد مکعب دو جمله‌ای عبارت را بسط می‌دهیم:

$$\begin{aligned} (2x + 3y)^3 &= (2x)^3 + 3 \times (2x)^2 \times (3y) \\ &+ 3 \times (2x) \times (3y)^2 + (3y)^3 \\ &= 8x^3 + 3 \times 4x^2 \times 3y + 3 \times 2x \times 9y^2 + 27y^3 \\ &= 8x^3 + 36x^2y + 54xy^2 + 27y^3 \end{aligned}$$

بزرگترین ضریب عبارت ۵۴ و کوچکترین آن ۸ است، پس اختلاف آنها برابر است با:

$$54 - 8 = 46$$

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های پیروی، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۷)

(کتاب آبی)

۱۰۲-

این عبارت از جمع چند عبارت گویا به دست آمده است، لذا عبارت کلی به ازای ریشه‌های مخرج تک تک عبارت‌ها تعریف نشده است. به همین منظور ابتدا ریشه مخرج تک تک عبارت‌ها را به دست می‌آوریم:

$$y = \frac{1}{x^4 - 4} + \frac{1}{x^2 - 9} + \frac{1}{x^3 - 1}$$

$$\text{مخرج کسرها} = 0 \Rightarrow \begin{cases} x^4 - 4 = 0 \Rightarrow (x^2 - 2)(x^2 + 2) = 0 \\ \Rightarrow (x - \sqrt{2})(x + \sqrt{2})(x^2 + 2) = 0 \\ x^2 - 9 = 0 \Rightarrow (x - 3)(x + 3) = 0 \\ x^3 - 1 = 0 \Rightarrow (x - 1)(x^2 + x + 1) = 0 \end{cases}$$

$$\begin{cases} x - \sqrt{2} = 0 \Rightarrow x = \sqrt{2} \\ x + \sqrt{2} = 0 \Rightarrow x = -\sqrt{2} \\ x^2 + 2 = 0 \quad \text{ریشه ندارد} \\ x - 3 = 0 \Rightarrow x = 3 \\ x + 3 = 0 \Rightarrow x = -3 \\ x - 1 = 0 \Rightarrow x = 1 \\ x^2 + x + 1 = 0 \quad \text{ریشه ندارد} \end{cases}$$

پس عبارت گویا به ازای مجموعه اعداد $\{\sqrt{2}, -\sqrt{2}, 3, -3, 1\}$ که شامل ۳ عدد صحیح است، تعریف نشده است.

(ریاضی و آمار (۱)، عبارت‌های پیروی، صفحه‌های ۱۸ تا ۲۴)

(کتاب آبی)

۱۰۳-

برای ساده کردن مخرج‌ها کل معادله را در «ک‌م» آن‌ها یعنی عدد ۱۲ ضرب می‌کنیم:

$$12 \left(\frac{1-3x}{6} - \frac{5}{12} - \frac{3x+1}{4} \right) \Rightarrow 2-6x-5 = -9x-3$$

$$\Rightarrow 3x = 0 \Rightarrow x = 0$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۲)

۱۱۴- (اسماعیل زارع)

$$f(\sqrt{3}-1) = (\sqrt{3}-1)^2 + 2\sqrt{3} = 3 + 1 - 2\sqrt{3} + 2\sqrt{3} = 4$$

$$f(\sqrt{5}) = 4$$

$$f(-2) = 2(-2) + 1 = -4 + 1 = -3$$

$$f(\sqrt{3}-1) + f(\sqrt{5}) + f(-2) = 4 + 4 - 3 = 5$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۹)

۱۱۵- (عمیرضا سجودی)

طبق تعریف جزء صحیح: $n \leq x < n+1 \Rightarrow [x] = n, n \in \mathbb{Z}$

$$\frac{7}{2} < x \leq 4 \xrightarrow{\text{ضرب طرفین در ۲}} -7 > -2x \geq -8$$

جهت عوض می‌شود

اضافه کردن یک واحد به طرفین $\rightarrow -8 \leq -2x < -7$ به عبارت دیگر

$$-8 + 1 \leq -2x + 1 < -7 + 1 \Rightarrow -7 \leq -2x + 1 < -6$$

$$\xrightarrow{\text{طبق تعریف جزء صحیح}} [-2x + 1] = -7$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۱۱۶- (عمیرضا سجودی)

ضابطه تابع ثابت $f(x) = c$ می‌باشد. برای آنکه f تابع ثابتی باشد، باید ضریب عددی x برابر صفر باشد، یعنی داریم:

$$f(x) = (-1 + 2k)x - 2k \Rightarrow -1 + 2k = 0 \Rightarrow 2k = 1 \Rightarrow k = \frac{1}{2}$$

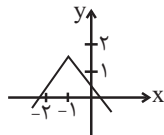
$$\xrightarrow{k = \frac{1}{2}} f(x) = -4\left(\frac{1}{2}\right) \Rightarrow f(x) = -2 \Rightarrow f(-1) = -2$$

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۵ تا ۲۷)

۱۱۷- (اسماعیل زارع)

$$y = -|x+1| + \frac{3}{2}$$

x	-۲	-۱	۰	$\frac{1}{2}$
y	$\frac{1}{2}$	$\frac{3}{2}$	$\frac{1}{2}$	۰

(ریاضی و آمار (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۰ تا ۴۴)

۱۱۸- (اسماعیل زارع)

چون داده‌ها به صورت صعودی مرتب شده‌اند، پس میانه ۴۸ است.

$$\text{میانه} = \frac{48}{2} = 24 = \text{خط فقر به روش نصف میانه}$$

$$\bar{x} = \frac{\text{مجموع}}{\text{تعداد داده‌ها}} = \frac{195 + x}{5} = \frac{25 + x + 48 + 52 + 60}{5}$$

$$\frac{195 + x}{5} = \frac{195 + x}{10} \Rightarrow \frac{195 + x}{10} = 24 \Rightarrow 195 + x = 240 \Rightarrow x = 240 - 195 = 45$$

هزار تومان ۴۵ $\Rightarrow x = 240 - 195 = 45$

(ریاضی و آمار (۲)، آمار، صفحه‌های ۵۷ و ۶۱)

۱۰۹- (کتاب آبی)

داده‌ها را مرتب می‌کنیم:

$$3, 8, 10, 11, 13, 20, 21$$

$$c = 3, d = 21 \Rightarrow c + d = 3 + 21 = 24$$

۱۱ = داده چهارم = میانه \rightarrow فرد \rightarrow تعداد داده‌ها

\rightarrow فرد \rightarrow تعداد داده‌ها در نیمه اول یا در نیمه دوم = ۳

$$a = Q_1 = 8 = \text{داده دوم}$$

$$b = Q_3 = 20 = \text{داده ششم}$$

$$b - a = 20 - 8 = 12$$

$$\frac{b - a}{c + d} = \frac{12}{24} = 0.5$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۱۸ تا ۱۲۱)

۱۱۰- (کتاب آبی)

نمرات این دانش‌آموز مطابق جدول زیر است:

تاریخ	ادبیات	اقتصاد	عربی	منطق	ریاضی	دروس
۲۰	۱۸	۸	۱۲	۹	۱۱	نمرات

$$\text{میانگین} = \frac{11 + 9 + 12 + 8 + 18 + 20}{6} = \frac{78}{6} = 13$$

(ریاضی و آمار (۱)، نمایش داده‌ها، صفحه‌های ۱۲۵ تا ۱۲۸)

ریاضی و آمار (۲)

۱۱۱- (اسماعیل زارع)

طبق فرض $p \vee q$ نادرست است، پس هم p نادرست است و هم q نادرست است. لذا خود q درست است.

$$[\sim(p \Leftrightarrow q) \wedge \sim p] \equiv [\sim(\underbrace{F \Leftrightarrow T}_F) \wedge \sim F] \equiv (T \wedge T) \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استللال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۱۲- (عمیرضا سجودی)

اگر ارزش دو گزاره p و q یکسان باشد، یعنی یا هر دو درست یا هر دو نادرست باشند، ارزش گزاره $(p \vee q) \Rightarrow (p \wedge q)$ همواره درست بوده و طبق جدول زیر هم‌ارز گزاره $p \Leftrightarrow q$ است.

p	q	$(p \vee q) \Rightarrow (p \wedge q)$	$p \vee q$	$\sim(p \wedge q)$	$p \Leftrightarrow q$	$p \wedge \sim q$
د	د	د	د	ن	د	ن
د	ن	د	د	د	د	د
ن	د	د	د	د	د	د
ن	ن	د	ن	د	د	ن

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استللال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۱۱۳- (عمیرضا سجودی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

$$\text{گزینه «۱»}: x^2 - x = 72 \text{ یا } x^2 = x + 72$$

گزینه «۲»: علامت بزرگ‌تر یا مساوی باید استفاده شود یعنی

$$x \in \mathbb{N}, x + \frac{1}{x} \geq 2$$

گزینه «۴»: مجموع دو عدد $n + (n + 1) = 2n + 1$ می‌باشد یعنی:

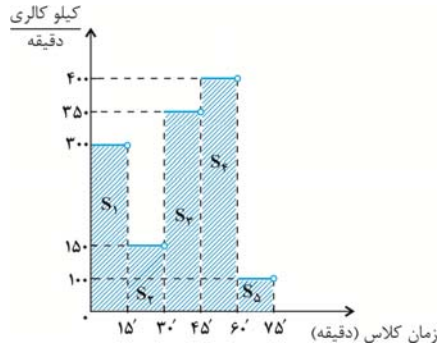
$$n > 1, n(n + 1) > 2n + 1$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استللال ریاضی، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

(کتاب آبی)

-۱۲۵

کافی است سطح زیر نمودار را حساب کنیم.

$$\begin{aligned} \text{سطح زیر نمودار} &= S_1 + S_2 + S_3 + S_4 + S_5 \\ &= 15 \times 300 + 15 \times 150 + 15 \times 350 + 15 \times 400 + 15 \times 100 \\ &= 19500 \end{aligned}$$

کیلو کالری

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۴ و ۳۶)

(کتاب آبی)

-۱۲۶

سطح زیر نمودار پلکانی هزینه برق که برحسب مصرف سی‌روزه رسم شده است، برابر با هزینه مصرف سی‌روزه برق است.

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

(کتاب آبی)

-۱۲۷

تابع f را می‌توان به صورت زیر نوشت:

$$f(x) = [x] + [-x] = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ -1 & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

به عبارت دیگر اگر x عدد صحیح باشد، $f(x) = 0$ و اگر x عدد غیر صحیح باشد $f(x) = -1$ است. با توجه به گزینه‌ها در گزینه «۴» عدد π غیر صحیح است و داریم:

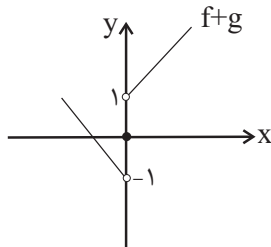
$$f(\pi) = -1$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹ و ۴۳)

(کتاب آبی)

-۱۲۸

برای $x > 0$ نمودار تابع $g(x) = \text{sign}(x)$ برابر با مقدار ثابت یک است، پس برای رسم نمودار تابع $f+g$ در محدوده $x > 0$ ، نمودار تابع را یک واحد به سمت بالا انتقال می‌دهیم. همچنین در محدوده $x < 0$ ، مقدار تابع g برابر با -1 است، پس در این محدوده برای رسم نمودار تابع $f+g$ ، نمودار تابع f را یک واحد به سمت پایین انتقال می‌دهیم.

از طرفی در $x = 0$ مقدار هر دو تابع صفر است، پس $f+g$ هم صفر می‌شود.

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۴۴ تا ۵۳)

(معمربنا سپهری)

-۱۱۹

در علم اقتصاد به تمام افرادی که در محدوده سنی ۱۶ تا ۶۵ سال هستند و توانایی کار را دارند، جمعیت فعال می‌گویند. $25 = 30 - 5 = 25$ جمعیت فعال $15 + \text{تعداد بیکاران} = 25 \Rightarrow \text{تعداد شاغلین} + \text{تعداد بیکاران} = \text{جمعیت فعال} \Rightarrow \text{تعداد بیکاران} = 10$

اگر تعداد شغل‌های جدید را x بنامیم، تعداد بیکاران $(10-x)$ خواهد بود پس داریم:

$$\text{تعداد بیکاران} \times 100 = \frac{\text{نرخ بیکاری}}{\text{جمعیت فعال}} \times 100 \Rightarrow 12 = \frac{10-x}{25} \times 100$$

$$12 = 40 - 4x \Rightarrow 4x = 28 \Rightarrow x = 7$$

میلیون نفر

(ریاضی و آمار، (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

(معمربنا سپهری)

-۱۲۰

$$m = \frac{24 - 2k + 2}{12 - 10} = \frac{26 - 2k}{2} = 13 - k$$

با توجه به معادله داده شده: $13 - k = 3 \Rightarrow k = 10$

$$\Rightarrow y - 24 = 3(x - 12) \Rightarrow y - 24 = 3x - 36$$

$$\Rightarrow y = 3x - 12 \xrightarrow{y=3x+m} m = -12$$

$$\Rightarrow k + m = 10 - 12 = -2$$

(ریاضی و آمار، (۲)، آمار، صفحه‌های ۶۶ تا ۶۹)

(کتاب آبی)

-۱۲۱

موارد «ب»، «پ» و «ت» خبری بوده و در نتیجه می‌توانند دارای ارزش درست یا نادرست باشند، پس گزاره هستند. ولی مورد «الف» پرسشی بوده و نمی‌تواند گزاره باشد.

(ریاضی و آمار، (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

(کتاب آبی)

-۱۲۲

$$(p \Rightarrow q) \Rightarrow p \equiv (\sim p \vee q) \Rightarrow p \equiv (\sim p \vee q) \vee p$$

نقیض

$$\Rightarrow (p \wedge \sim q) \vee p \equiv p \xrightarrow{\text{نقیض}} \sim p$$

(ریاضی و آمار، (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

(کتاب آبی)

-۱۲۳

چون صورت سؤال دارای عباراتی مانند (توان ۲) و «مربع عدد» است و علامت منفی در آن حضور ندارد، پس گزینه «۳» جواب است.

(ریاضی و آمار، (۲)، آشنایی با منطق و استدلال ریاضی، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۸)

(کتاب آبی)

-۱۲۴

چون f یک تابع ثابت است، پس برد f تک عضوی است، بنابراین داریم:

$$\begin{cases} a - 1 = 1 \Rightarrow a = 2 \\ b + a = 1 \xrightarrow{a=2} b + 2 = 1 \Rightarrow b = -1 \end{cases}$$

$$\Rightarrow |2b - a| = |-2 - 2| = |-4| = 4$$

(ریاضی و آمار، (۲)، تابع، صفحه‌های ۲۶ تا ۳۲)

میلیارد دلار ۳۷۵ = ۳۷۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ دلار
میزان تولید چای توسط افراد کشور که در داخل ساکن هستند
دلار ۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ × ۲۵ × ۴۰
میلیارد دلار ۱۰۰۰ =
میزان تولید چای توسط خارجی‌های مقیم کشور
دلار ۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ × ۵۰ × ۴۰
میلیارد دلار ۵۰ =

میلیارد دلار ۳۴۲۵ = ۲۰۰۰ + ۳۷۵ + ۱۰۰۰ + ۵۰ = تولید ناخالص داخلی
تولید ناخالص ملی، ارزش پولی تمام کالاها و خدمات نهایی است که در طول یک سال، توسط یک ملت تولید شده است.

تولید برنج توسط افراد کشور که در خارج ساکن هستند
میلیارد دلار ۷۵ = ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ × ۱۰۰ × ۳۰ = ۷۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

تولید چای توسط افراد کشور که در خارج ساکن هستند
میلیارد دلار ۱۲۵ = ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ × ۱۰۰ × ۵۰ = ۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰

میلیارد دلار ۳۲۰۰ = ۲۰۰۰ + ۷۵ + ۱۰۰۰ + ۱۲۵ = تولید ناخالص ملی
(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۲ و ۴۳)

۱۳۳- (سارا شریفی)

تولید کل در سال ۱۳۹۱ به قیمت جاری
ریال ۱۴۰,۰۰۰ = (۴۰ × ۲۰۰) + (۱۲ × ۵۰)

تولید کل در سال ۱۳۹۱ به قیمت ثابت
ریال ۹,۰۰۰ = (۳۰ × ۲۰۰) + (۶ × ۵۰)

تولید کل در سال ۱۳۹۰ به قیمت جاری = تولید کل در سال ۱۳۹۰ به قیمت ثابت
ریال ۶۹,۰۰۰ = (۳۰ × ۱۵۰) + (۶ × ۴۰)

افزایش تولید کل ناشی از افزایش تولید در سال ۱۳۹۱
تولید در سال پایه - تولید در سال ۱۳۹۱ به قیمت ثابت =
ریال ۲۱,۰۰۰ = ۹۰,۰۰۰ - ۶۹,۰۰۰

تولید در سال ۱۳۹۱ به قیمت ثابت - تولید در سال ۱۳۹۱ به قیمت جاری = تورم در سال ۱۳۹۱
ریال ۵,۰۰۰ = ۱۴۰,۰۰۰ - ۹۰,۰۰۰

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۶ و ۴۷)

۱۳۴- (موسا عفتی)

الف) تراکتور برای کشاورز: سرمایه فیزیکی
دریا در فعالیت‌های صیادی: منابع طبیعی (زمین)
کارآفرین: عوامل انسانی

کامیون برای شرکت‌های حمل‌ونقل: سرمایه فیزیکی
مواد خام استخراج شده از معادن در فعالیت‌های صنعتی: منابع طبیعی (زمین)

ب) در هر کسب و کاری نوآوری ضرب در خطرپذیری، میزان کارآفرینی را نشان می‌دهد.
ج) سرمایه مالی صرف خرید یا اجاره سرمایه‌های فیزیکی، زمین و یا پرداخت دستمزد به عوامل انسانی می‌شود. سرمایه مالی مستقیماً در تولید نقش ندارد بلکه با تبدیل به عوامل تولید دیگر به تولید کمک می‌کند.

د) انسان نسبت به سایر عوامل تولید از اهمیت خاصی برخوردار است و به عنوان برترین عامل تولید به‌شمار می‌رود، زیرا وظیفه ترکیب سایر عوامل تولید را نیز برعهده دارد.

تولید را نیز برعهده دارد.

(اقتصاد، تولید، صفحه ۲۶)

۱۳۹- (کتاب آبی)

میانگین درآمد افراد جامعه برابر است با:

$$\bar{x} = \frac{۱۰۰۰۰ + ۷۵۰۰ + ۴۰۰۰ + ۲۲۵۰ + ۲۵۰۰}{۴ + ۳ + ۴ + ۲ + ۲} = \frac{۲۶۲۵۰}{۱۵}$$

$$\bar{x} = ۱۷۵۰$$

هزار تومان ۸۷۵ = $\frac{۱۷۵۰}{۲}$ = خط فقر برحسب نصف میانگین

کم‌ترین درآمد ماهیانه افراد به خانواده ۴ نفری با درآمد ۴۰۰۰ هزار تومان تعلق دارد.

یعنی: هزار تومان ۱۰۰۰ = $\frac{۴۰۰۰}{۴}$

و چون $۱۰۰۰ > ۸۷۵$ است، پس هیچ فردی زیر خط فقر قرار ندارد.

(ریاضی و آمار، آمار، آمار، صفحه‌های ۵۶، ۵۷ و ۶۱)

۱۳۰- (کتاب آبی)

داده‌های نمودار سری زمانی در فواصل زمانی یکسان به دست می‌آید و ۱۰ داده با ۹ پاره‌خط به هم وصل می‌شوند. اگر نمودار از یک الگوی تقریبی پیروی کند، می‌توان داده‌ها را در زمان‌های مشابه که در آینده اتفاق می‌افتد، با این الگو به طور تقریبی به دست آورد. بنابراین گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» درست هستند.

در گزینه «۳» داده‌ها لزوماً در فواصل زمانی یکسان به دست نمی‌آیند.

(ریاضی و آمار، آمار، آمار، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۸)

اقتصاد

۱۳۱- (موسا عفتی)

قیمت یک کالا و مقدار خرید آن به وسیله مصرف‌کنندگان با هم رابطه معکوس دارند یعنی هرچه قیمت افزایش یابد مکان هندسی نقطه تقاضای کالا به سمت چپ و بالای خود سوق پیدا می‌کند.

(اقتصاد، بازار، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۴)

۱۳۲- (سارا شریفی)

تعداد خارجی‌های مقیم کشور $\frac{۲۰}{۱۰۰} \times ۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۲۵,۰۰۰,۰۰۰$

= تعداد افراد کشور که در داخل ساکن هستند

$$۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰$$

= تعداد افراد کشور که در خارج ساکن هستند

$$۱۲۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۲۵,۰۰۰,۰۰۰$$

تولید ناخالص داخلی عبارت است از ارزش پولی تمام کالاها و خدمات نهایی که در طول یک سال، داخل محدوده مرزهای جغرافیایی کشور تولید می‌شود. (چه توسط افراد کشور که در داخل ساکن هستند چه توسط خارجی‌های مقیم کشور)

میزان تولید برنج توسط افراد کشور که در داخل ساکن هستند

$$\text{دلار } ۲,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \times ۲۰ \times ۱۰۰ =$$

میلیارد دلار ۲۰۰۰ =

$$۲۵,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۵ \times ۱۰۰ = \text{میزان تولید برنج توسط خارجی‌های مقیم کشور}$$

(سارا شریفی)

۱۳۷-

الف) معمولاً شاخص رشد با شاخص توسعه هماهنگ است؛ به‌طور مثال، سطح پایین توسعه در موزامبیک با سطح پایین رشد در این کشور و یا سطح بالای توسعه در نروژ با سطح بالای رشد در این کشور هماهنگی دارد. البته دو گروه از کشورها استثنا محسوب می‌شوند: ۱- تعداد معدودی از کشورها که با داشتن یک ماده گران‌بها مانند نفت امکان دسترسی به درآمد سرانه بالا را دارند. ۲- تعدادی از کشورهای در حال توسعه مانند چین که با اجرای برنامه‌های بلندمدت، شاخص‌های توسعه خود را بهبود بخشیده‌اند با وجود این‌که درآمد سرانه پایین دارند.

ب) نرخ مرگ‌ومیر نوزادان در چین ۱۰/۹ در هر هزار تولد، امید به زندگی در موزامبیک ۵۵/۱ سال، تولید ناخالص داخلی سرانه در نروژ ۶۲,۴۴۸ دلار و رتبه کشور چین در شاخص توسعه انسانی ۹۰ است.

(اقتصاد، رشد، توسعه و پیشرفت، صفحه ۸۱)

(فاطمه قویمیان)

۱۳۸-

الف)

۱۶ درصد = سهم دهک ششم + سهم دهک چهارم
۶ درصد = سهم دهک چهارم - سهم دهک ششم

درصد ۲۲ = سهم دهک ششم $\Rightarrow 2x$

درصد ۱۱ = سهم دهک ششم \Rightarrow

۱۶ درصد = سهم دهک ششم + سهم دهک چهارم

درصد ۱۶ = ۱۱ + سهم دهک چهارم \Rightarrow

درصد ۵ = سهم دهک چهارم \Rightarrow

سهم دهک هشتم $\times \frac{1}{5} = 3 \Rightarrow$ سهم دهک هشتم $\times \frac{1}{5} =$ سهم دهک دوم

درصد ۱۵ = سهم دهک هشتم \Rightarrow

ب)

$100 - (2 + 3 + 5 + 5 + 8 + 11 + 13 + 15 + 21) =$ سهم دهک نهم

درصد ۱۷ = سهم دهک نهم $\Rightarrow 100 - 83 =$

هزار دلار $\frac{17}{100} \times 90 = 15.3$

میلیون نفر $\frac{75}{100} = 7.5$ جمعیت هر یک از دهک‌ها ج)

$\frac{21}{2} = 10.5 =$ سهم دهک دهم = شاخص دهک‌ها در کشور A د)

ه) با محاسبه نسبت دهک دهم به دهک اول در کشورهای مختلف، شاخصی به دست می‌آید که برای مقایسه وضعیت توزیع درآمد بین آن‌ها به کار می‌رود. هرچه این نسبت بیشتر باشد، توزیع درآمد در آن جامعه نامناسب‌تر است. بنابراین توزیع درآمد در کشور B عادلانه‌تر است.

(اقتصاد، فقر و توزیع درآمد، صفحه‌های ۸۶ و ۸۷)

(نسرین یعقوبی)

۱۳۵-

الف) هنگامی که فرد، چک متعلق به بانک A را نزد بانک B می‌برد و از آن بانک می‌خواهد تا مبلغ چک را به حسابش واریز کند، بانک B به وظیفه «دریافت مطالبات اسنادی و سود سهام مشتریان و واریز به حساب آن‌ها» عمل می‌کند.

ب) فروش اقساطی: بانک‌ها بنا به تقاضای کتبی مشتریان خود، ماشین‌آلات و تأسیساتی را که عمر مفید آن‌ها بیش از یک‌سال است، خریداری می‌کنند و به‌صورت قسطی به مشتریان می‌فروشند.

پ) برای فروش سهام فرد باید به کارگزار مراجعه و قیمت موردنظر را برای فروش تعیین کند تا کارگزار از سوی فروشنده اقدام کند.

- بازار سرمایه هم محل عایدی و هم خطر (ریسک) است. به همین دلیل افراد باید فقط سرمایه‌های مازاد خود را بیاورند و نباید به بورس در کوتاه‌مدت نگاه کنند. هم‌چنین بهتر است به اصطلاح همه تخم‌مرغ‌های خود را در یک سبد نگذارند (چرا که ریسک شکستن سبد، باعث نابودی تخم‌مرغ‌ها خواهد شد.) و سبد سهام تشکیل دهند در غیر این‌صورت احتمال ضرر می‌رود.

ث) $100 \times$ میانگین قیمت‌ها در آغاز سال - میانگین قیمت‌ها در پایان سال = نرخ تورم میانگین قیمت‌ها در آغاز سال

$$35\% = \frac{1620 - 1200}{1200} \times 100 = \text{نرخ تورم}$$

دستمزد کارکنان دولت ۲۰ درصد افزایش یافته است و نرخ تورم برابر با ۳۵٪ است، بنابراین دستمزد واقعی کارکنان دولت ۱۵٪ (۲۰ - ۳۵) افزایش یافته است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۴۸، ۶۰، ۶۸ و ۷۵)

(فاطمه قویمیان)

۱۳۶-

الف) ریال $19,750,000 = 79,000,000 \times \frac{25}{100} =$ مالیات ماهیانه فرد A

ریال $31,500,000 = 105,000,000 \times \frac{30}{100} =$ مالیات ماهیانه فرد B

$|31,500,000 - 19,750,000| =$ اختلاف مالیات ماهیانه فرد A و B
ریال $11,750,000 =$

ب)

مالیات ماهیانه فرد B - درآمد ماهیانه فرد B = مانده خالص ماهیانه فرد B
ریال $73,500,000 = 105,000,000 - 31,500,000 =$ مانده خالص ماهیانه فرد B

ج)

ریال $59,250,000 = 79,000,000 - 19,750,000 =$ مانده خالص ماهیانه فرد A

ریال $711,000,000 = 59,250,000 \times 12 =$ مانده خالص سالیانه فرد A

ریال $213,300,000 = 711,000,000 \times \frac{30}{100} =$ میزان سرمایه‌گذاری جدید

میزان پول باقی‌مانده برای هزینه‌های شخصی

ریال $497,700,000 = 711,000,000 - 213,300,000 =$

د) نرخ مالیاتی مورد محاسبه نرخ تصاعدی است. در این نظام مالیاتی نرخ مالیات با افزایش درآمد یا دارایی، زیاد و به عکس با کاهش درآمد یا دارایی، کم می‌شود؛ به عبارت دیگر، افراد با درآمدهای بیشتر با نرخ بیشتر و افراد با درآمدهای پایین‌تر با نرخ کمتری مالیات می‌پردازند. نرخ تصاعدی مالیات در تعدیل درآمد و ثروت افراد جامعه مؤثر است.

(اقتصاد، بورجه و مالیه دولت، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵)

۱۳۹-

(تسریع بقفری)

الف) زمین ← مالیات بر دارایی و ثروت (مستقیم)

ارث ← مالیات بر نقل و انتقالات دارایی

حقوق ← مالیات بر درآمد (مستقیم)

املاک ← مالیات بر دارایی و ثروت (مستقیم)

فروش خودرو ← مالیات بر نقل و انتقالات دارایی

کالاهای صادر شده ← حقوق و عوارض گمرکی

ب) در طبقه‌بندی مالیات‌ها، مالیات بر ارزش افزوده نوعی مالیات غیرمستقیم است که بر مصرف کالاها و خدمات وضع می‌شود. این نوع مالیات چندمرحله‌ای و در هر یک از مراحل تولید و تکمیل تا نهایی شدن کالا برحسب ارزش افزوده، گرفته می‌شود. در نتیجه شفافیت مالیاتی را افزایش می‌دهد؛ انگیزه فرار مالیاتی را کاهش می‌دهد و از مالیات‌گیری چندگانه پرهیز می‌شود.

پ) سیاست‌های مالی انقباضی شامل کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات‌ها است.

- سیاست‌های پولی انبساطی افزایش حجم پول در گردش است که از روش‌های آن می‌توان به سیاست بازار باز (فروش اوراق مشارکت) اشاره کرد. در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش یافته و تولیدکنندگان انگیزه برای تولید کالا و ایجاد اشتغال را از دست داده‌اند، بانک مرکزی سیاست افزایش حجم پول در گردش را به کار می‌گیرد. (البته بانک مرکزی برای کوتاه‌مدت می‌تواند مشکل را حل کند و برای حل اساسی مشکل در بلندمدت باید سیاست‌های جانب عرضه (مثل بهبود بهره‌وری، افزایش سرمایه‌گذاری و بهبود فضای کسب و کار) را در پیش گرفت.)

ت) در سال‌های اخیر در کشور ما دولت تلاش کرده تا حضور خود در مدیریت و مالکیت اقتصادی را کاهش دهد و موجبات تقویت اقتصاد مردمی را فراهم سازد. (اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۹۵، ۹۷، ۱۰۳ و ۱۰۴)

۱۴۰-

(سارا شریفی)

تأکید بر اصلاح نظام مالیاتی، افزایش صادرات غیرنفتی و حرکت به سمت فروش فرآورده‌های نفتی به جای نفت خام به تنوع منابع درآمدی کشور کمک می‌کند. (اقتصاد، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۳۳)

۱۴۱-

(کنکور خارج کشور ۹۲)

گوجه‌فرنگی‌ای که توسط خانوارها تهیه و به مصرف می‌رسد، «کالای مصرفی» نام دارد، اما وقتی همان گوجه‌فرنگی توسط کارخانه‌ها خریداری می‌شود و برای تولید کالای دیگر مثل «رب گوجه‌فرنگی» به کار می‌رود، «کالای واسطه‌ای» نام دارد. (اقتصاد، اقتصاد پیوسته، صفحه ۲۰)

۱۴۲-

(کنکور سراسری ۹۱)

درآمد ملی دربرگیرنده مجموع درآمدهایی است که در طول یک سال نصیب ملت می‌شود. این درآمدها عبارت‌اند از: درآمد حقوق‌بگیران (دستمزدها)، درآمد صاحبان سرمایه (قیمت خدمات سرمایه)، درآمد صاحبان املاک و مستغلات (اجاره)، درآمد صاحبان مشاغل آزاد و سودی که نصیب شرکت‌ها و مؤسسه‌ها می‌شود.

بنابراین ردیف ۱ (درآمد صاحبان سرمایه) همان قیمت خدمات سرمایه است و ردیف ۶ (درآمد صاحبان املاک و مستغلات) همان اجاره‌بها یا وجوه مربوط به اجاره است.

(مجموع درآمد ردیف‌های ۱ و ۶) $= \frac{1}{3} \times$ درآمد صاحبان مشاغل آزاد

میلیارد ریال $= \frac{1}{3} \times 118,753 = 62,51$ $= \frac{1}{3} \times (9897 + 8856)$

(درآمد صاحبان سرمایه) $= \frac{2}{3} \times$ سود شرکت‌ها و مؤسسات

میلیارد ریال $= \frac{2}{3} \times 9897 = 6598$

(مجموع درآمد ردیف‌های ۴ و ۶) $= \frac{1}{5} \times$ درآمد حقوق بگیران

میلیارد ریال $= \frac{1}{5} \times 15,298 = 3,059/6$ $= \frac{1}{5} \times (6442 + 8856)$

$= 9897 + 6251 + 6598 + 6442 + 3,059/6 + 8856$ درآمد ملی

میلیارد ریال $= 41,103/6$

با تقسیم درآمد ملی به جمعیت کشور، درآمد سرانه به دست می‌آید.

میلیون ریال $= \frac{41,103,600}{50} = 822,072$ $= \frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت کشور}}$ درآمد سرانه

مفهوم و معنای سرانه عبارت از سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید یا درآمد آن جامعه است.

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه‌های ۴۴ تا ۴۶)

۱۴۳-

(کنکور سراسری ۹۲)

میلیارد ریال $= 60 = \frac{720}{12}$ هزینه استهلاک سالانه

میلیارد ریال $= 57/6 = \frac{720 \times 8}{100}$ میزان کاهش بها

میلیارد ریال $= 662/4 = 720 - 57/6$ بهای جدید کالا

میلیون ریال $= 662,400$

میلیارد ریال $= 55/2 = \frac{662/4}{12}$ هزینه استهلاک سالانه جدید

مجموع هزینه استهلاک دو سال آخر عمر مفید کالا با احتساب قیمت جدید

میلیون ریال $= 110,400 = 55/2 \times 2 = 110/4$ میلیارد ریال

(اقتصاد، آشنایی با شاخص‌های اقتصادی، صفحه ۴۴)

۱۴۴-

(کنکور سراسری ۹۲)

ریال $= 48,000,000 = 4,000,000 \times 12$ اجاره سالانه بنگاه

ریال $= 2,400,000 = 200,000 \times 12$ حقوق سالانه هر فرد

ریال $= 9,600,000 = 2,400,000 \times 4$ حقوق سالانه مجموع کارمندان

ریال $= 1,152,000 = \frac{12}{100} \times 9,600,000$ هزینه استهلاک سالانه

ریال $= 225,000,000 = 750 \times 300,000$ درآمد سالانه بنگاه

هزینه - درآمد = سود (یا زیان)

سود (یا زیان) =

$= 225,000,000 - (48,000,000 + 9,600,000 + 4,450,000 + 1,152,000)$

ریال $= 161,798,000 = 225,000,000 - 62,202,000$ سود (یا زیان)

چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، تولیدکننده از فعالیت خود سود

برده است. (اقتصاد، تولید، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱۴۹- (کنکور سراسری ۹۶)

گروه کشورها	درآمد سرانه سالیانه	متوسط نرخ مرگ و میر نوزادان (در هر ۱۰۰۰ نفر)	امید به زندگی در بدو تولد
۴۳ کشور با توسعه انسانی ضعیف	کمتر از ۱۶۰۰ دلار	۸۹/۴	۶۰/۵ سال
۴۹ کشور با توسعه انسانی زیاد	بیشتر از ۴۰۰۰۰ دلار	۶	۸۰/۵ سال

ب) در سال ۲۰۱۵ تولید ناخالص داخلی سرانه در کشور سوئیس بیش از ۸۰۶۷۵ دلار و در سودان حدود ۲۲۱ دلار بوده است.

(اقتصاد، رشد، توسعه و پیشرفت، صفحه ۸۲)

۱۵۰- (کنکور خارج کشور ۹۴)

الف) قرض الحسنه: قراردادی است که در آن یکی از طرفین قرارداد (در این جا بانک) مقدار معینی از مال خود را در زمان حال به دیگری (در این جا مشتری بانک) واگذار می کند. در مقابل، قرض گیرنده متعهد می شود که عین مال یا قیمت آن را در زمان معین بازپس دهد.

ب) مزارعه: طبق این قرارداد، بانک زمین مشخصی را برای مدت معین در اختیار طرف دیگر قرار می دهد تا در آن کشاورزی کند در نهایت، سود حاصل بین دو طرف تقسیم می شود.

ج) مشارکت مدنی: قراردادی بازرگانی است که به موجب آن دو یا چند شخص حقیقی یا حقوقی (از جمله بانک) سرمایه نقدی یا جنسی خود را به شکل مشاع و به منظور ایجاد سود در هم می آمیزند.

د) معاملات سلف: بانک محصولات تولیدی آینده بنگاهها را پیش خرید می کند.

(اقتصاد، بانک، صفحه ۶۹)

علوم و فنون ادبی (۳)

۱۵۱- (عارف سادات طباطبایی نژاد)

در گزینه «۴» توصیف طبیعت دیده می شود که از مفاهیم غیرانتزاعی است.

تشریح سایر گزینه ها:

گزینه «۱»: توجه به دل

گزینه «۲»: تأثیر عشق

گزینه «۳»: ترسیدن مرگ

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک شناسی، صفحه های ۹۹ و ۱۰۰)

۱۵۲- (کتاب آبی)

صور خیال به کار رفته در قطعه مذکور، برخلاف گرایش غالب در شعر معاصر، جدید نیست. تشبیه شب به پرده تاریک و در نظر گرفتن صبح به عنوان کسی که با شمشیر، این پرده را می برد، تصاویری هستند عادی و نه چندان دور از ذهن.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک شناسی، صفحه های ۹۶ و ۹۷)

۱۴۵- (کنکور سراسری ۹۷)

کمبود تقاضا در قیمت ۱۰,۰۰۰ ریال (الف)
مقدار تقاضا در قیمت ۱۰,۰۰۰ - مقدار عرضه در قیمت ۱۰,۰۰۰ =

کیلو $30 - 0 = 30$ = کمبود تقاضا در قیمت ۱۰,۰۰۰ ریال

کیلو $15 =$ مقدار تقاضای تعادلی

مقدار تقاضای تعادلی - کمبود تقاضا در قیمت ۱۰,۰۰۰ ریال

کیلو $30 - 15 = 15$ =

= مازاد تقاضا در قیمت ۶,۰۰۰ ریال (ب)

مقدار عرضه در قیمت ۶,۰۰۰ ریال - مقدار تقاضا در قیمت ۶,۰۰۰ ریال

کیلو $20 - 10 = 10$ =

= کمبود تقاضا در قیمت ۹,۰۰۰ ریال

مقدار تقاضا در قیمت ۹,۰۰۰ ریال - مقدار عرضه در قیمت ۹,۰۰۰ ریال

کیلو $25 - 5 = 20$ =

ج) در سطح قیمت ۷,۰۰۰ ریال و مقدار ۱۵ کیلو تولیدکننده بیشترین دریافتی را دارد.

ریال $7000 \times 15 = 105,000$

د) تنها در سطح قیمت تعادلی فاصله بین عرضه و تقاضا از بین می رود و رفتار تولیدکننده و مصرف کننده هماهنگ می شود و قیمت اگر بالاتر از قیمت تعادلی باشد باید کاهش یابد و اگر پایین تر باشد باید افزایش یابد.

(اقتصاد، بازار، صفحه های ۳۱ تا ۳۷)

۱۴۶- (کنکور سراسری ۹۵)

الف) برای تحقق هدف «اشتغال کامل» دولت ها می کوشند تا شرایط اشتغال کامل را فراهم آورند. در چنین شرایطی فعالیت های تولیدی گسترش می یابد و تمایل تولیدکنندگان به استخدام نیروی کار جدید بیش تر می شود.

ب) اصل ۵۰ قانون اساسی حفاظت محیط زیست را وظیفه ای عمومی می داند و بر ممنوعیت فعالیت های اقتصادی که تخریب غیرقابل جبران محیط زیست را به همراه داشته باشند و در نتیجه، امکان توسعه پایدار را از کشور بگیرند، تأکید کرده است.

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه های ۹۱، ۹۲ و ۱۳۲)

۱۴۷- (کتاب آبی)

هزینه واردات هر کیلوگرم قهوه از کشور A به کشور B، ۸ دلار

$(8 + 1 = 9)$ و هزینه واردات هر کیلوگرم کائو از کشور B به کشور A،

۶ دلار $(6 + 1 = 7)$ است که در هر دو مورد از هزینه تولید کالا در کشور

وارد کننده کم تر است و مناسب است کشور A فقط قهوه و کشور B فقط

کائو تولید کند و کالای دوم را از کشور دیگر وارد نماید.

(اقتصاد، اقتصاد بین الملل، صفحه های ۱۱۴ و ۱۱۵)

۱۴۸- (کنکور خارج کشور ۹۴)

در بازار هنگامی «کمبود عرضه» اتفاق می افتد که قیمت از سطح قیمت تعادلی پایین تر باشد. در نتیجه، گروهی از مصرف کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نخواهند شد. این گروه، برای خرید کالا حاضرند مبلغ بالاتری بپردازند و این امر سبب افزایش قیمت کالا می شود. بالا رفتن قیمت

باعث می شود که از یک سو، تولیدکنندگان رغبت بیشتری به تولید نشان دهند و از سوی دیگر، مصرف کنندگان از مصرف خود بکاهند، پس در حالت کمبود، قیمت بالا می رود و فاصله بین عرضه و تقاضا کاهش می یابد. این

افزایش قیمت تا سطحی ادامه می یابد که در آن، فاصله بین عرضه و تقاضا از بین برود و تعادل در بازار برقرار شود، این سطح قیمت همان قیمت تعادلی است.

(اقتصاد، بازار، صفحه های ۳۶ و ۳۷)

۱۵۹- (سعید یغفری)

بیت گزینه «۴»، در وزن «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» سروده شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: -U/--U/--U/--U- (رمل مثنی محذوف)

گزینه «۲»: -U/--U/--U- (هزج مسدس محذوف)

گزینه «۳»: -U/--U/--U- (مقارب مثنی سالم)

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۱۶۰- (کاکظم کاکظمی)

مضمون بیت گزینه «۲» غنایی و عاشقانه است اما در ابیات دیگر گزینه‌ها شاعر نکته‌ای اخلاقی و اندرزی را بیان می‌کند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهومی، ترکیبی)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۶۱- (کاکظم کاکظمی)

در این بیت هر واژه در معنای روشن و قراردادی خود به کار رفته است اما در سایر ابیات، شاعر با بهره‌گیری از شگردهای هنری، کلمات را از معنای قراردادی آن‌ها خارج کرده و منطق معنایی جملات را تغییر داده است.

کاربرد آرایه‌ها در سایر ابیات که موجب پدیدآمدن مصادیق ادبیات شده است عبارتند از:

گزینه «۲»: استعاره: گردون ← آسمان / تشبیه (گردون به طشت)

گزینه «۳»: استعاره: ماه ← زیبارو / کنایه (دست از جان فشاندن)

گزینه «۴»: استعاره: صنم ← یار، دلبر / کنایه (از دست شدن)

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۶۲- (کاکظم کاکظمی)

در این گزینه نشانه‌هایی از ویژگی‌های زبانی شعر سبک خراسانی دیده نمی‌شود و کاربرد واژگان عربی؛ «عقل، شرع، فتوا، اهل، دین و دنیا» نشان‌دهنده آن است که این بیت مربوط به شعر سبک عراقی است.

نشانه‌های سبک خراسانی در سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کهنه و مهجور بودن برخی از کلمات: خوالیگران (آشپزان) - مهتران (بزرگان)

گزینه «۲»: استفاده از دو نشانه برای یک متمم؛ به شهر اندر

گزینه «۳»: نبودن واژگان عربی و تفاوت تلفظ برخی واژگان: پراگنده، سپید و ...

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۸، ۵۹ و ۶۰)

۱۶۳- (کاکظم کاکظمی)

عبارت این گزینه نمونه‌ای از نثر دوره غزنوی و سلجوقی است که در آن کاربرد لغات عربی بیشتر و حذف افعال به قرینه (خیمه مسلمانان) ملک است و ستون پادشاه (است) و طناب و میخ‌ها رعیت (است / هستند) مشهود است؛ در سایر گزینه‌ها ویژگی‌های نثر سامانی نظیر «کوتهای جملات، کاربرد اندک لغات عربی، تکرار فعل و اسم و ...» دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

۱۵۳- (مهن اصغری)

در این نوشته تفکر انسان‌گرایانه یا اومانستی وجود ندارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مبارزه با بی‌عدالتی: محتوا و روح جنگ همواره در یک چهره خلاصه می‌شود و آن پیروزی مظلوم و ...

گزینه «۲»: کلّ متن در مورد دفاع مقدس و فرهنگ ایثار است.

گزینه «۴»: انعکاس چهره دینداری: مقصد ما فتح سرزمین نبود، مقصد ما جلب رضای خدا بود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۰۲)

۱۵۴- (عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

متن صورت سؤال در قالب یک پاراگراف به صورت مینی‌مال، بیست سال از زندگی شخصی را روایت می‌کند. داستانت‌نویسی (مینی‌مال) از قالب‌های مدرن است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۰ و ۱۰۱)

۱۵۵- (سید جمال طباطبایی نژاد)

وزن گزینه «۳» تکرار «فاعلاتن» است.

سه گزینه دیگر تکرار «فاعلاتن» است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۷)

۱۵۶- (عارف‌سادات طباطبایی نژاد)

وزن شعر پایانی بدین صورت است:

دیدم که در زندان تاریک فراموشی = مستفعلن مستفعلن مستفعلن فعلن

در چار دیوار شب غربت = مستفعلن مستفعلن فعلن

چندان گرفتارم = مستفعلن فعلن

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۴ تا ۱۰۷)

۱۵۷- (رضا جان‌نثار، کهنه‌شهری)

بیت داده شده در بحر مقارب مثنی محذوف است نه سالم. فعولن فعولن فعولن فعل

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در وزن مفاعیلن مفاعیلن فعولن می‌باشد.

گزینه «۲»: در وزن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن می‌باشد.

گزینه «۴»: در وزن مستفعلن مستفعلن مستفعلن می‌باشد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۱۵۸- (سید جمال طباطبایی نژاد)

وزن شعر فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن (= رمل مثنی سالم) است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

وزن ابیات گزینه‌های «۱» و «۳»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعلن (فاعلاتن اول هر دو بیت اختیار وزنی است).

وزن بیت گزینه «۲»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (= رمل مثنی محذوف) است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۰۷ و ۱۰۸)

۱۷۲-

(کتاب آبی)

کاربرد واژگان مهجور فارسی در عبارت صورت سؤال یافت نمی‌شود.
توجه: حذف شناسه در فعل «نهاد» رخ داده است که باید به صورت «نهادی» می‌آمد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۲۹ و ۳۰)

۱۷۳-

(کتاب آبی)

در ابیات گزینه‌های «۲، ۳ و ۴»، مردن به معنای خاموش شدن است اما در بیت گزینه «۱» به معنای از بین رفتن است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۳۸ و ۵۱)

۱۷۴-

(کنکور سراسری ۸۷)

وزن بیت گزینه «۳» نوعی حالت شادی و نشاط دارد، اما وزن و محتوای این بیت با هم هماهنگ نیست.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۱۷۵-

(کتاب آبی)

(نیست و کیست) قافیه اول ← حروف قافیه (یست)

(امروز و سوز) قافیه دوم ← حروف قافیه (وز)

ابیات گزینه‌های «۱ و ۳» ذوقافیتین نیستند و در بیت گزینه «۲» (رو، کو) قافیه اول و (خودرو و مشکو) قافیه دوم مطابق قاعده (۱) هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه ۸۲)

۱۷۶-

(عارف‌سازات طباطبایی نژاد)

ت	ب	سید	ما	ی	شخ	ص	می	ن	گ	ری
U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-

ما	د	را	تا	ر	صند	ع	حید	را	نیم
-	U	-	-	U	-	U	-	-	-

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۱۹ و ۹۰)

۱۷۷-

(کتاب آبی)

جناس: کم، دم / اشتقاق: خطبه، خطبا
مجاز: دم مجاز از سخن
ترصیع:

سگه	تو	زن	تا	امرا	کم	زنند
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
خطبه	تو	کن	تا	خطبا	دم	زنند

(علوم و فنون ادبی (۱)، بیان و بدیع، ترکیبی)

۱۷۸-

(کتاب آبی)

بیت «ب»: تقابل سجع‌های متوازی در دو مصراع خالق آرایه ترصیع است.
بیت «د»: واژه‌های «بیداد - بی‌بنیاد - یاد» پدیدآورنده آرایه سجع هستند.
بیت «ه»: «پرده» در یک معنی تکرار شده است (آرایه واژه‌آرایی).
بیت «ج»: در کل بیت تکرار صامت «ز» و در مصراع دوم تکرار مصوت «ب» پدیدآورنده واج‌آرایی است.

بیت «الف»: تقابل سجع‌های متوازی و متوازن در دو مصراع آرایه موازنه را پدید آورده است.
(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، ترکیبی)

۱۷۹-

(کتاب آبی)

بیت «ب»: جناس ناهمسان اختلافی: شاه، شاد/ شادی، شاهی / جناس ناهمسان افزایشی: شاد، شادی / شاه، شاهی

بیت «ت»: جناس همسان: کف، کف / جناس ناهمسان اختلافی: بر، سر جناس در سایر ابیات:

بیت «الف»: جناس همسان: بهشت، بهشت

بیت «پ»: جناس ناهمسان افزایشی: راست، رست/ راست، راستی

بیت «ث»: جناس ناهمسان اختلافی: خوشه، توشه

بیت «ج»: جناس ناهمسان اختلافی: فضل، فصل / هر، در

بیت «چ»: جناس ناهمسان حرکتی: مهر، مهر

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۵)

۱۸۰-

(کنکور قاجار کشور ۹۱)

بیت اول به ناتوانی عاشق در تحمل هجران ولی بیت دوم به بی‌توجهی معشوق به دردهای عاشق اشاره می‌کند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مفهوم بی‌پایان بودن عشق در هر دو بیت مشهود است.

گزینه «۲»: هر دو بیت به سختی کشیدن در راه عشق اشاره دارند.

گزینه «۴»: هر دو بیت به سخت و طاقت‌فرسا بودن صبوری در راه عشق اشاره دارند.
(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهومی، ترکیبی)

عربی زبان قرآن (۳)

۱۸۱-

(سید ممبرعلی مرتضوی)

«مِن النَّاسِ مَنْ»: از بین مردم کسی هست که / «يُرْجُو»: امید دارد / «رَحْمَةً اللَّهِ»: رحمت خداوند / «يَعْبُدُهُ عِبَادَةَ الْمُؤْمِنِينَ»: (مفعول مطلق نوعی + مضاف الیه) او را همانند مؤمنان عبادت می کند / «يَخَافُ عَذَابَهُ خَوْفَ الْخَاشِعِينَ»: (مفعول مطلق نوعی + مضاف الیه) هم چون خشوع کنندگان از عذابش می ترسد

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۸۲-

(مرتضی کاظم شیروزی)

«تَلْمِذٌ»: (منادا است؛ یا تلمیذ) ای دانش آموز / «أَسْأَلُ»: (فعل امر است) بخواه، بطلب / «الْبَسْمَاتِ»: (جمع است) لبخندها / «الْأَفْوَاهِ»: دهانها

(عربی (۳)، ترجمه، صفحه ۶۲)

۱۸۳-

(نوبت امساک)

در این گزینه، کلمه «خداع» نبرنگ مفرد است و نباید جمع ترجمه شود.

(عربی (۳)، ترجمه، ترکیبی)

۱۸۴-

(رضا معصومی)

وزن «ما أَفْعَلُ» برای بیان تعجب مورد استفاده قرار می گیرد. (ترجمه عبارت: انسان در فعالیت هایش، نسبت به طبیعت چقدر ستمگر است!)

(عربی (۳)، مفهومی، صفحه ۴۸)

۱۸۵-

(هیرش صمدی)

در تعریف کلمه «المأموم»، «المَتَّبِع» که اسم مفعول و به معنای «پیروی شده» است، مناسب نیست.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: موش: حیوان کوچکی که گربه از دشمنانش محسوب می شود!

گزینه «۳»: دودمان: فرزندان انسان یا نسل او!

گزینه «۴»: صلح: توافق و سازش گری و پایان دشمنی!

(عربی (۳)، مفهومی، ترکیبی)

۱۸۶-

(هیرش صمدی)

مفهوم صورت سؤال این است که هیچ چیزی به اندازه زبان، مستحق زندانی کردن نیست که به خطرناکی زبان و فواید نگه داشتن آن اشاره دارد که این مفهوم در گزینه «۳» نیز دیده می شود.

تشریح گزینه های دیگر:

مفهوم گزینه «۱»: عیب و هنر انسان با سخن گفتن هویدا می شود.

ترجمه گزینه «۲»: زبان شخص زندانی است، مادامی که با آن سخن نگوید!

مفهوم گزینه «۴»: زبان در دهان، حکم کلید خزانه صاحب هنر را دارد که با زبان، آن هنر هویدا می شود.

(عربی (۳)، مفهومی، صفحه ۵۹)

۱۸۷-

(سید ممبرعلی مرتضوی)

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «مُعَرَّفٌ بِالْعِلْمِيَّةِ» نادرست است؛ زیرا «رَبِّ» اسم علم نیست، «اللَّهُ» اسم علم است.

گزینه «۳»: «إِسْمُ الْحُرُوفِ الْمَشْتَبِهَةِ...» نادرست است؛ زیرا مفعول برای فعل متعدی «سَمِعْنَا» است.

گزینه «۴»: «مِن بَابِ إِفْعَالٍ» نادرست است؛ زیرا از باب مفاعله است.

(عربی (۳)، تلبیل صرفی و اعراب، صفحه ۶۶)

۱۸۸-

(سید ممبرعلی مرتضوی)

صورت سؤال، مصدری را می خواهد که برای برطرف کردن شک از وقوع فعل آمده باشد؛ یعنی مفعول مطلق تأکیدی را می خواهد. «مُسَاعَدَةٌ» مفعول مطلق تأکیدی است. دقت کنید که «أَوَّاصِلٌ» جواب شرط است، نه جمله وصفیه.

تشریح گزینه های دیگر:

گزینه «۱»: «تَرْبِيَةٌ» مفعول مطلق نوعی است؛ زیرا مضاف الیه گرفته است.

گزینه «۲»: «تَغْيِيرًا» مفعول (مفعول به) برای فعل متعدی «تَشَاهَدُ» است، نه مفعول مطلق.

گزینه «۴»: «مُجَادَلَةٌ» مفعول مطلق نوعی است؛ زیرا صفت گرفته است.

(عربی (۳)، مفعول مطلق، صفحه ۵۳)

۱۸۹-

(ممبر صارق مفسنی)

صورت سؤال، مفعول مطلق را می خواهد که حروف زائد نداشته باشد؛ یعنی از مصدرهای ثلاثی مجرد باشد. در گزینه «۳»، «صَبْرًا» مفعول مطلق است که یک مصدر ثلاثی مجرد هم به حساب می آید. در سایر گزینه ها: «إِجْتِنَابًا، تَفَكُّرًا، إِحْسَانًا» همگی مفعول مطلق هستند که مصدر ثلاثی مزید محسوب می شوند.

(عربی (۳)، مفعول مطلق، صفحه های ۵۳ و ۵۴)

۱۹۰-

(سید ممبرعلی مرتضوی)

وقتی که با یک اسم «ال» دار مواجه باشیم، قبل از منادا، از «أَيْهَا/ أَيْتَيْهَا» استفاده می کنیم، در گزینه «۲»، «وَلَدَانِ»، ال ندارد و نیازی هم به آمدن «أَيْهَا» قبل از آن نبود.

(عربی (۳)، منادا، صفحه های ۶۴ و ۶۵)

تاریخ (۳)

۱۹۷- (آزاده میرزایی)
هیئت‌های مؤتلفه اسلامی پس از تبعید امام خمینی (ره)، مبارزه مسلحانه و ترور سران حکومت پهلوی را محور کار خود قرار داد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۰)

۱۹۸- (آزاده میرزایی)
پس از هویدا، جمشید آموزگار به نخست‌وزیری منصوب شد. آموزگار مأموریت یافت تا با انتقاد از گذشته، در کشور فضای باز سیاسی ایجاد کند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۱)

۱۹۹- (میلاد هوشیار)
با گسترش قیام در اعتراض به انتشار مقاله توهین‌آمیز نسبت به امام خمینی (ره)، جمشید آموزگار در مرداد ۱۳۵۷ در اصفهان حکومت نظامی برقرار کرد. اما این تدبیر ثمری نداشت؛ در نتیجه شاه مجبور شد آموزگار را برکنار کند و شریف امامی را با شعار «آشتی ملی» به نخست‌وزیری بگمارد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۳)

۲۰۰- (میلاد هوشیار)
پس از اوج‌گیری انقلاب اسلامی، امام خمینی (ره) تحت فشار سیاسی و امنیتی سازمان امنیت عراق و ساواک، قصد عزیمت به کویت داشتند اما دولت کویت حاضر به پذیرش ایشان نشد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۳۴)

جغرافیا (۳)

۲۰۱- (مهمد ابراهیم مازنی)
عبارت اول: کشیدگی و فشردگی پوسته زمین
عبارت دوم: آزاد شدن انرژی
عبارت سوم: تداوم حرکت صفحات و تجمع دوباره انرژی

(جغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه‌های ۸۲ و ۸۳)

۲۰۲- (مهمد ابراهیم مازنی)
- کانون زمین‌لرزه نقطه‌ای در عمق زمین است که در آن انرژی انباشته شده در سنگ برای نخستین بار آزاد می‌شود و گسل شروع به از هم گسیختن می‌کند.
- لیتوسفر (سنگ‌کره) زمین یکپارچه نیست و در محل‌های معین گسستگی دارد و تشکیل واحدهایی را می‌دهد که به هریک، صفحه (پلیت) گفته می‌شود.

- برای اندازه‌گیری مقدار انرژی‌ای که زمین‌لرزه آزاد می‌کند (بزرگی) از مقیاس ریشتر استفاده می‌شود.
- به ناحیه‌ای از سطح زمین که روی کانون زلزله قرار دارد، مرکز سطحی زمین‌لرزه گفته می‌شود.

(جغرافیا (۳)، مقاطرات طبیعی، صفحه‌های ۸۲ تا ۸۴)

۱۹۱- (بهروز یحیی)
نخستین مرحله برنامه‌های اصلاحی رژیم پهلوی با عنوان «اصلاحات ارضی» در سال ۱۳۴۰، در زمان نخست‌وزیری علی امینی آغاز شد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۲۵)

۱۹۲- (بهروز یحیی)
اولین مرحله فعالیت سیاسی و مبارزه امام خمینی (ره) با اعتراض به تصویب‌نامه انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی آغاز شد. از دیدگاه حضرت امام، این تصویب‌نامه موجب تضعیف اسلام و افزایش حضور بهائیان در حکومت می‌شد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۲۶)

۱۹۳- (علی‌مهمد کریمی)
رقابت شاه و علی امینی، نخست‌وزیر وقت، سرانجام به برکناری امینی انجامید و امیر اسدالله علم، که مورد اعتماد شاه بود، نخست‌وزیر و مأمور اجرای اصلاحات آمریکایی در ایران شد.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۲۶)

۱۹۴- (علی‌مهمد کریمی)
در حمله مأموران رژیم شاه به مدرسه طالبیه تبریز و فیضیه قم تعدادی از طلاب شهید و مجروح شدند؛ به دنبال این جنایت امام خمینی (ره)، در سخنرانی خود خطاب به شاه او را به‌طور مستقیم سرزنش کردند و تقیه و سکوت در مقابل ظلم حکومت را حرام دانستند.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۲۷)

۱۹۵- (علی‌مهمد کریمی)
امام خمینی (ره) در سخنرانی پرشوری به تصویب قانون کاپیتولاسیون اعتراض کردند (۴ آبان ۱۳۴۳). مخالفت صریح امام با قانون مذکور، حکومت پهلوی را چنان به وحشت انداخت که ایشان را در قم دستگیر و به کشور ترکیه تبعید کرد (۱۳ آبان ۱۳۴۳).

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۲۸)

۱۹۶- (آزاده میرزایی)
گزینه «۴» از اقدامات رژیم پهلوی در جهت ایجاد تقابل میان فرهنگ ایرانی و اسلامی در زمینه فرهنگی است.

(تاریخ (۳)، انقلاب اسلامی، صفحه ۱۲۹)

۲۰۹- (معمری فطیمی بایگی)

هر چهار عبارت صورت سؤال، صحیح هستند:
الف) بارش‌های شدید به سرعت جاری می‌شوند و کمتر نفوذ پیدا می‌کنند تا موجب لغزش شوند.

ب) در دره‌های پرشیب کوهستانی، رودها با حفر و فرسایش کناره آبراهه‌ها، تکیه‌گاه دامنه را از بین می‌برند و باعث لغزش در آن می‌شوند. این نوع لغزش از فراوان‌ترین نوع لغزش‌های دامنه‌ای به حساب می‌آید.

ج) مقدار نفوذ باران در دامنه‌هایی که در مناطق مرطوب قرار دارند یا پوشیده از درختان و گیاهان متراکم‌اند یا درز و شکاف بسیار دارند، بیشتر و احتمال وقوع لغزش در آن‌ها بالاتر است.

د) طبق نقشه پراکندگی زمین‌لغزش‌های اصلی در ایران، بیشترین زمین‌لغزش‌ها در نیمه شمالی کشور رخ می‌دهند.

(یغرافیا ۳)، مقارنات طبیعی، صفحه‌های ۹۳ تا ۹۶

۲۱۰- (بهروز یهیی)

کاهش یا از بین رفتن محصولات کشاورزی و بروز قحطی و گرسنگی، مهاجرت ساکنان مناطقی که دچار خشک‌سالی شده‌اند به سایر مکان‌ها و تخلیه روستاها، از بین رفتن گیاهان و جانوران یا مهاجرت برخی گونه‌ها، کاهش ذخایر آب سطحی و زیرزمینی یا خشک شدن آن‌ها و افزایش ریزگردها و حرکت آن‌ها به سمت سکونتگاه‌ها از مهم‌ترین پیامدهای خشک‌سالی هستند.

نکته: گرم شدن آب‌وهوای کره زمین و بی‌نظمی‌های بارش در نتیجه تغییرات اقلیمی، از علل خشک‌سالی است.

(یغرافیا ۳)، مقارنات طبیعی، صفحه ۹۹

تاریخ (۱) و (۲)

۲۱۱- (بهروز یهیی)

در گاه‌شماری خورشیدی - قمری بابلی سال به ۱۲ ماه قمری ۳۰ یا ۲۹ روزه تقسیم می‌شد. از آنجایی که سال قمری ۳۵۴ شبانه‌روز و سال خورشیدی ۳۶۵ و یک چهارم شبانه‌روز است، برای رفع این اختلاف، هر سه سال، یک ماه به سال می‌افزودند.

(تاریخ ۱)، تاریخ‌شناسی، صفحه ۱۳

۲۱۲- (بهروز یهیی)

جاده ابریشم که چین را از طریق ایران به اروپا متصل می‌کرد، در دوره سلسله «هان» گشایش یافت و تکمیل دیوار چین در زمان حکومت شی‌هوانگ‌تی از سلسله «چه این» صورت گرفت.

(تاریخ ۱)، جهان در عصر باستان، صفحه‌های ۴۷ و ۴۸

۲۱۳- (میلاد هوشیار)

ساسانیان مصمم بودند به جای حکومت ملوک‌الطوایفی اشکانی، حکومتی متمرکز و قدرتمند ایجاد کنند که دستورات و قوانین آن در سرتاسر ایران اطاعت شود.

در زمان پادشاهی قباد یکم، حکومت ساسانی با جنبشی اجتماعی و اقتصادی به رهبری مزدک مواجه شد.

(تاریخ ۱)، ایران در عصر باستان، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵

۲۰۳- (معمری فطیمی بایگی)

با توجه به نقشه کمربند‌های زمین‌لرزه، احتمال وقوع زلزله در «شمال قاره آسیا، اقیانوس منجمد جنوبی، مرکز اقیانوس آرام و شرق قاره آمریکا» کم و در «جنوب شرقی آسیا، شرق قاره آفریقا، غرب قاره آمریکا و مرکز اقیانوس اطلس»، زیاد است.

(یغرافیا ۳)، مقارنات طبیعی، صفحه ۸۷

۲۰۴- (فاطمه سقایی)

جدول زمین‌لرزه‌های مهم ایران در دوره پنجاه سال اخیر نشان می‌دهد که زلزله رودبار، تلفات انسانی بیشتری نسبت به سایر نواحی زلزله‌زده داشته است.

(یغرافیا ۳)، مقارنات طبیعی، صفحه ۸۸

۲۰۵- (بهروز یهیی)

به‌طور کلی به «حجم آبی» که در زمانی مشخص از یک مقطع معین رود عبور می‌کند، آبدهی رود (دبی) می‌گویند که واحد آن «مترمکعب بر ثانیه» است.

(یغرافیا ۳)، مقارنات طبیعی، صفحه ۸۹

۲۰۶- (فاطمه سقایی)

دشت سیلابی یا بستر سیلابی در واقع زمین‌های پست و هموار مجاور رود است که در زمان طغیان رود از آب پوشیده می‌شود. دشت سیلابی رود در اغلب ایام سال خشک است ولی در زمان وقوع سیلاب‌های فصلی، جریان آب آن را فرامی‌گیرد. به همین سبب، سطح دشت سیلابی از رسوبات آبرفتی (رس، شن و قلوه‌سنگ) پوشیده می‌شود. در برخی از مناطق ایران در دوره خشک و بدون بارش سال، در سطح بستر سیلابی اقدام به کشت محصولات کشاورزی می‌کنند.

(یغرافیا ۳)، مقارنات طبیعی، صفحه ۸۹

۲۰۷- (آزاده میرزایی)

هرچه شکل حوضه آبخیز گردتر و شیب آن بیشتر باشد، سیل‌خیزتر است. برعکس، هرچه حوضه درازتر و کشیده‌تر باشد، سیل‌خیزی آن کمتر است.

(یغرافیا ۳)، مقارنات طبیعی، صفحه ۹۰

۲۰۸- (آزاده میرزایی)

از بین بردن پوشش گیاهی در حوضه آبخیز موجب تشدید سیل می‌شود؛ زیرا با از بین رفتن پوشش گیاهی، نفوذپذیری خاک کاهش می‌یابد و در نتیجه، سرعت رواناب حاصل از بارش بیشتر می‌شود.

(یغرافیا ۳)، مقارنات طبیعی، صفحه ۹۲

جغرافیای پایه

۲۲۱- (آزاده میرزایی)

الف) از بین رفتن باتلاق‌ها ← چطور؟

ب) وجود ریزگردها ← چه چیز؟

ج) بی‌توجهی به تثبیت خاک ← چه کسی؟

د) قطع درختان ← چطور؟

(جغرافیای ایران، جغرافیا چیست؟، صفحه ۷)

۲۲۲- (مهمعلی فطیپی باگی)

با مقایسه نقشه‌های ناهمواری ایران و تراکم جمعیت ایران در نواحی شهری، مشخص می‌شود که تراکم جمعیت در سواحل خلیج فارس بیشتر از سواحل دریای عمان است.

(جغرافیای ایران، جغرافیای طبیعی ایران، صفحه ۲۱)

۲۲۳- (فاطمه سفایی)

ساختمان جمعیت، ویژگی‌های قابل اندازه‌گیری جمعیت را مورد بررسی قرار می‌دهد. جمعیت کره زمین از لحاظ نسبت جنسی جز در زمان‌های خاص، تفاوت چندانی ندارد.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه ۶۴)

۲۲۴- (زهره صادقی)

هشت شهر تهران، مشهد، اصفهان، کرج، تبریز، شیراز، اهواز و قم در سال ۱۳۹۰ بیش از یک میلیون نفر جمعیت داشته‌اند. در ایران به شهرهایی که بیش از یک میلیون نفر جمعیت داشته باشند، کلان‌شهر می‌گویند.

(جغرافیای ایران، جغرافیای انسانی ایران، صفحه‌های ۸۲ و ۸۳)

۲۲۵- (آزاده میرزایی)

در ناحیه استوا به دلیل زاویه مستقیم تابش و گرمای همیشگی، یک کانون کم‌فشار ایجاد می‌شود.

در شکل داده‌شده که مرکز پرفشار (آنتی‌سیکلون) را نشان می‌دهد، فشار به سمت مرکز منطقه زیاد می‌شود.

(جغرافیا (۲)، نوامی طبیعی، صفحه‌های ۲۴، ۲۶ و ۳۵)

۲۲۶- (پرویز یحیی)

در سواحل دریا، اشکال فرسایش تراکمی (ناشی از رسوب‌گذاری مواد) پدید می‌آیند. آب‌سنگ‌ها و جزایر مرجانی، باتلاق‌ها و زبانه یا دماغه‌ماسه‌ای از جمله این اشکال هستند.

(جغرافیا (۲)، نوامی طبیعی، صفحه ۵۰)

۲۱۴- (علی‌مهمد کریمی)

تمرکز قدرت و ثروت در دوره مادها نزد عده‌ای خاص، موجب ایجاد نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی و شکل‌گیری طبقات اجتماعی به معنای واقعی آن شد. دوره کوتاه فرمانروایی مادها را باید سرآغاز این تحول دانست.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۰۹)

۲۱۵- (علی‌مهمد کریمی)

طاق کسری (کاخ تیسفون) از آثار برجسته معماری ساسانیان است.

(تاریخ (۱)، ایران در عصر باستان، صفحه ۱۴۸)

۲۱۶- (آزاده میرزایی)

قبیله قریش به سبب در اختیار داشتن اداره کعبه و تجارت با سرزمین‌های دور و نزدیک، قدرت و نفوذ سیاسی قابل توجهی در میان قبایل دیگر داشتند. وضعیت اقتصادی شبه‌جزیره عربستان به شدت متأثر از موقعیت جغرافیایی و شرایط طبیعی و اقلیمی آن بود.

(تاریخ (۲)، ظهور اسلام حرکتی تازه در تاریخ بشر، صفحه ۲۲)

۲۱۷- (آزاده میرزایی)

با وجود آنکه یعقوب لیث از سلسله صفاریان بدون فرمان و بی‌اجازه خلیفه عباسی به قدرت رسید، اما موفقیت‌های او در سرکوب خوارج و جهاد با کفار مرزهای شرقی، موجب شد که خلیفه فرمان حکومت سیستان، کابل و بلخ را برای وی ارسال نماید.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه ۹۲)

۲۱۸- (میلاد هوشیار)

شهر و شهرنشینی در عصر تیموریان برخلاف اوایل دوره مغول، دچار رکود و زوال نشد. تیمور با وجود یورش‌ها و کشتارهای زیادی که انجام داد، به شهرسازی علاقه‌مند بود.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۲۱۹- (میلاد هوشیار)

در زمان شاه صفی قندهار توسط گورکانیان هند از ایران جدا شد. شاه عباس دوم، پسر و جانشین شاه صفی نسبت به پدر شجاعت و لیاقت بیشتری داشت و توانست قندهار را پس بگیرد.

(تاریخ (۲)، ایران از ورود اسلام تا پایان صفویه، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰)

۲۲۰- (پرویز یحیی)

مهم‌ترین شخصیتی که نهضت اصلاح دینی به نام او شناخته می‌شود، مارتین لوتر آلمانی بود که در اعتراض به مسیحیت کاتولیک یکسره از کلیسا برید و مذهب تازه‌ای بنیاد نهاد.

(تاریخ (۲)، اروپا در قرون وسطا و عصر مدرن، صفحه ۱۸۵)

۲۲۷-

(معمد علی فطیبه باگی)

یکی از موضوعات مورد توجه جغرافی دانان، اهمیت تنوع جغرافیایی زبان‌ها است. امروزه در اثر رشد ارتباطات و فناوری اطلاعات، برخی از زبان‌ها در جهان غلبه بیشتری دارند. به همین دلیل، اغلب کشورهای جهان یا نواحی، سعی می‌کنند زبان ملی و زبان‌های بومی و محلی خود را حفظ کنند تا هویت فرهنگی‌شان پابرجا بماند. «۱، ۲ و ۴» نمونه‌هایی از این اقدامات هستند. (جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه ۷۱)

۲۲۸-

(معمد ابراهیم مازنی)

اگر ارزش صادرات یک کشور بیشتر از واردات آن باشد (موازنه تجاری مثبت)، آن کشور می‌تواند از راه سودی که به دست می‌آورد، استانداردهای زندگی و رفاه را در کشور خود بهبود ببخشد.

اتحادیه‌های تجاری اقتصادی منطقه‌ای، میان کشورهای همسایه شکل می‌گیرد. کشورهای عضو این اتحادیه‌ها براساس موافقت‌نامه‌هایی که امضا می‌کنند، سعی می‌کنند مالیات‌ها و تعرفه‌های گمرکی را بین خودشان کاهش دهند یا بردارند.

(جغرافیا (۲)، نوامی انسانی، صفحه ۱۰۸)

۲۲۹-

(آرزو میرزایی)

عبارات (ب) و (د) درست است.

بررسی سایر عبارات:

الف) خط تالوگ عمیق‌ترین نقاط بستر رود را به هم متصل می‌کند.

ج) خط منصف خطی است که از وسط رودخانه می‌گذرد و فاصله مرز از هر دو ساحل به یک اندازه است.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه ۱۳۰)

۲۳۰-

(فاطمه سقایی)

بازیگران سیاسی (مثل حکومت‌ها) با به دست آوردن قدرت می‌توانند به اهداف خود برسند.

میکندر معتقد بود شرق اروپا، منبع بزرگ قدرت است و هرکس بر آن مسلط شود می‌تواند بر کل جزیره جهانی و جهان فرمان براند.

(جغرافیا (۲)، نوامی سیاسی، صفحه‌های ۱۴۲ و ۱۴۴)

جامعه‌شناسی

۲۳۱-

(آرزو بیدقی)

الف ← تفسیری

ب ← تجویزی

ج ← تبیینی

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه ۹۷)

۲۳۲-

(آرزو بیدقی)

عبارت اول ← عقل انتقادی

عبارت دوم ← عقل ابزاری

عبارت سوم ← عقل تفسیری

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

۲۳۳-

(آرزو بیدقی)

رویکرد ابن‌خلدون، انتقادی نیست. او در مطالعات خود به روش عقلی توجه چندانی نداشت و بیشتر از روش حسی استفاده می‌کرد. فارابی با نگاه انتقادی به جوامع زمان خود می‌نگرد. جامعه‌شناسی ابن‌خلدون در مقایسه با فارابی، محافظه‌کارانه است.

در جهان اسلام به سبب این‌که روش علمی به روش حسی و تجربی محدود نمی‌گردد و عقل و وحی نیز به عنوان دو ابزار شناخت علمی به رسمیت شناخته می‌شوند، علوم نافع به علوم ابزاری، محدود نمی‌شوند و علوم دیگر را نیز در بر می‌گیرند.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۹۱، ۹۴ و ۹۵)

۲۳۴-

(آرزو بیدقی)

در مدینه ضاله، امور غیرعقلانی، عقلانی معرفی می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۹۳ و ۹۴)

۲۳۵-

(آرزو بیدقی)

عبارت اول ← یادگیری همه علوم، ارزش یکسانی ندارد.

عبارت دوم ← نافع‌ترین علوم

عبارت سوم ← علوم ابزاری

(جامعه‌شناسی (۳)، پیشینه علوم اجتماعی در جهان اسلام، صفحه‌های ۹۰)

۲۳۶-

(پارسا مبینی)

- پیامدهای غیرارادی کنش انسان، قطعی است.

- کنش اجتماعی، کنشی است که با توجه به دیگران انجام می‌شود.

- عضویت موجودات زنده و نظم آن‌ها تکوینی است.

- هر جهان اجتماعی تا زمانی که از طریق مشارکت اجتماعی پابرجاست، پیامدهای آن باقی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۶، ۹، ۱۶ و ۴۰)

۲۳۷-

(حامد مغربی)

هویت هر جهان اجتماعی بر اساس فرهنگ (عقاید و ارزش‌های کلان) آن شکل می‌گیرد و به همین دلیل از آن به «هویت فرهنگی» تعبیر می‌شود.

گسترش جهان اجتماعی از طریق گسترش فرهنگ و معانی آن صورت می‌گیرد. هر عاملی که در گسترش فرهنگ و معانی آن مؤثر باشد، در بسط هویت جهان اجتماعی اثرگذار است.

تأمین جمعیت مناسب برای جهان‌های اجتماعی، مسئله‌ای هویتی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۱۰۲ و ۱۰۳)

۲۳۸-

(پارسا مبینی)

پدیده‌های اجتماعی را می‌توان بر اساس اندازه و دامنه (خرد و کلان) و ذهنی یا عینی بودن، تقسیم کرد.

اعتبار اجتماعی و ناراحت شدن به خاطر خبر ناراحت‌کننده (مانند حادثه منا)، پدیده‌هایی ذهنی و کلان هستند.

مراقبت از اموال عمومی، پدیده‌ای عینی و کلان است.

علاقه به خرید کردن، پدیده‌ای خرد و ذهنی است.

(جامعه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۲۴ تا ۲۶)

۲۳۹-

(حامد مغربی)

جهان اجتماعی، پس از تولد فرد، بخشی از هویت اجتماعی او را تعیین می‌کند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ویژگی‌های اخلاقی نمونه‌ای از بُعد نفسانی هویت است.

گزینه ۳: هویت اجتماعی هر فرد، درون جهان اجتماعی و براساس عقاید و ارزش‌های آن شکل می‌گیرد.

گزینه ۴: اقناع روشی است که به واسطه آن، فرهنگ در افراد درونی می‌شود.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۶۰، ۶۱، ۶۸ و ۷۰)

۲۴۰-

(حامد مغربی)

اعضای جهان اجتماعی ابتدا با هویت انتسابی خود آشنا می‌شوند و به تدریج با فعالیتشان، موقعیت و هویت اکتسابی خود را به دست می‌آورند.

تعارض فرهنگی، گاهی ناشی از علل درونی بوده و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی بازمی‌گردد.

هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

در فرایند تحولات فرهنگی، جهان اجتماعی پس از تزلزل فرهنگی، وارد مرحله بحران هویت فرهنگی می‌شود.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۷۶، ۷۹، ۸۲ و ۸۴)

۲۴۱-

(پارسا مبینی)

تشریح گزاره نادرست:

تعدد آگاهی، معرفت، اراده و اختیار انسان‌ها سبب پیدایش جهان‌های اجتماعی مختلف است.

(پایه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۴، ۱۲، ۳۳ و ۴۴)

۲۴۲-

(پارسا مبینی)

تشریح گزاره‌های نادرست:

پدیده‌های اجتماعی پس از مدتی در شرایط خاص می‌توانند مستقل شوند.

ثبات و پایداری تمامی جهان‌های اجتماعی، وابسته به مشارکت اجتماعی افراد است.

(پایه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۱۳، ۳۹، ۴۰ و ۴۱)

۲۴۳-

(حامد مغربی)

بررسی عبارت نادرست:

اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند و در صورتی که به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، دچار تحولات هویتی می‌شود.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه‌های ۸۳، ۸۴، ۸۵ و ۸۸)

۲۴۴-

(پارسا مبینی)

ابزار تحقق ارزش‌های اجتماعی: کنش اجتماعی

- عقاید و ارزش‌ها: لایه عمیق (پایینی)

- نگرش مردم‌شناسان به فرهنگ‌های جهان اجتماعی: عرضی

(پایه‌شناسی (۱)، جهان اجتماعی، صفحه‌های ۱۱، ۲۷ و ۳۵)

۲۴۵-

(حامد مغربی)

در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود. این هویت در قالب عناوین قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی، امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف نظیر ترک، عرب و فارس تقسیم می‌کند.

(پایه‌شناسی (۱)، هویت، صفحه ۹۶)

۲۴۶-

(الهه فشری)

رقابت‌های سیاسی استعمارگران به ویژه در مناطق استعمارزده با منافع اقتصادی آنان پیوند می‌خورد.

دولت - ملت‌ها در مسیر توسعه و گسترش خود به صورت قدرت‌های استعماری درآمدند و به تبع فتوحات استعماری، جغرافیای سیاسی جدیدی را در مناطق حضور خود برای دیگر فرهنگ‌ها پدید آوردند.

دولت‌های سکولار غربی با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی را دچار اختلال می‌کردند و از طریق سازمان‌های فراماسونری نیز بر نخبگان سیاسی آن جوامع، تأثیر می‌گذاشتند.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی، صفحه‌های ۶۰، ۶۷ و ۶۹)

۲۴۷-

(آزیتا پیرقی)

در استعمار نو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود و با استفاده از نهادها و ساختارهای اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و با روش‌ها و ساز و کارهای غیرمستقیم، از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

ویژگی استعمار فرانو در این است که برای حفظ سلطه‌ی جهان غرب، بیش از آن که از ابزارهای نظامی و سیاسی یا اقتصادی استفاده کند، از ابزارها و ظرفیت‌های فرهنگی و علمی، به ویژه از رسانه‌ها و فناوری اطلاعات بهره می‌برد. جهان غرب در استعمار فرانو، هویت فرهنگی دیگر کشورها را هدف قرار می‌دهد؛ یعنی عقاید، ارزش‌ها و آرمان‌های فرهنگ‌های دیگر را مورد هجوم قرار می‌دهد و به جای آن، عقاید و ارزش‌های فرهنگ غرب را تبلیغ و ترویج می‌کند.

(پایه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۲۴۸-

(اعظم رهبری)

تشریح گزاره نادرست:

دو جنگ جهانی با درگیری کشورهای اروپایی آغاز شد. هیچ یک از این دو جنگ، منشأ دینی نداشت و ظاهر مذهبی و دینی نیز به خود نگرفت. طرف‌های درگیر در این دو جنگ، در قالب اندیشه‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی، رفتار خود را توجیه می‌کردند. بنابراین این دو جنگ ریشه در فرهنگ غرب داشت.

(پایه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۸۰، ۸۶، ۸۷ و ۸۸)

۲۴۹-

(البه قفیری)

منورالفکران غرب‌گرا مانند بیدارگران اسلامی، خواستار اصلاح رفتار دولت‌های کشورهای مسلمان بودند. اندیشه سیاسی ناسیونالیستی بین منورالفکران غرب‌گرا و روشن‌فکران چپ، مشترک بود.

(جامعه‌شناسی (۲)، بیداری اسلامی و جهان پدید، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۵)

۲۵۰-

(اعظم رهبری)

برخی اندیشمندان، بحران‌های محیط زیستی را ناشی از نوع رویکرد انسان مدرن و فرهنگ معاصر غرب به طبیعت می‌دانند. فرهنگ مدرن، طبیعت را ماده خام و بی‌جان می‌داند که انسان اجازه هرگونه تصرفی را در آن دارد. در این فرهنگ، انسان بر این گمان است که با تسخیر طبیعت و تصرف آن، تمامی مسائل و مشکلات خود را حل می‌کند.

برخی جامعه‌شناسان بر این گمان بودند که در قرن بیستم، دین از آخرین عرصه حضور خود؛ یعنی قلمرو فرهنگ عمومی نیز بیرون خواهد رفت اما واقعیت، خلاف این پیش‌بینی را نشان داد. طی قرن بیستم نه تنها دین از فرهنگ عمومی مردم، خارج نشد بلکه سال‌های پایانی قرن بیستم شاهد بازگشت مجدد نگاه معنوی و دینی، به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بود. بعضی از این موج که نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب است، با عناوین افول سکولاریسم و پسا‌سکولاریسم یاد کردند.

(جامعه‌شناسی (۲)، پالاش‌های جهانی، صفحه‌های ۹۷ و ۱۰۳)

فلسفه دوازدهم

۲۵۱-

(فرهار علی‌نژاد)

ملاصدرا نه مانند مشائیان است که عقل و برهان را بر هر کشف و شهودی مقدم بدانند و نه همچون اشراقیان که شهود قلبی را بر برهان عقلی رجحان می‌دهند. او هر دو روش را با یکدیگر به کار می‌گیرد و جدایی آن‌ها را هرگز روا نمی‌داند.

(فلسفه، کلمت متعالیه، صفحه ۱۲۳)

۲۵۲-

(موسی اکبری)

ملاصدرا می‌گوید: «از عادت صوفیان است که در احکام تنها به ذوق و وجدان اکتفا می‌کنند، ولیکن ما بر آنچه برهان نداشته باشد اعتماد نمی‌کنیم.»

(فلسفه، کلمت متعالیه، صفحه ۱۲۳)

۲۵۳-

(موسی اکبری)

ملاصدرا در این کتاب، ابواب مباحث فلسفی را با مراحل سیر و سلوک قلبی عرفا مطابقت داده است. (نه بالعکس)

(فلسفه، کلمت متعالیه، صفحه ۱۲۴)

۲۵۴-

(موسی اکبری)

- مباحث افعال باری ← من الحق الی الخلق بالحق
- مباحث توحید و خداشناسی و صفات الهی ← سیر بالحق فی الحق

(فلسفه، کلمت متعالیه، صفحه ۱۲۵)

۲۵۵-

(نیما پوهاری)

بیت مطرح شده بیانگر دیدگاه اصالت وجود است. این دیدگاه در پاسخ به این سؤال که به راستی کدام یک از دو مفهوم وجود و ماهیت شیء خارجی را نشان می‌دهد و کدام یک ناشی از فعالیت ذهن است، مفهوم وجود را به عنوان مفهوم اصیل انتخاب می‌کند.

گزینۀ «۱»: در دیدگاه حکمت متعالیه، «وجود» خود منشأ واقعیت است.

(فلسفه، کلمت متعالیه، صفحه ۱۲۹)

۲۵۶-

(فرهار علی‌نژاد)

اگر واقعیت و عینیت، مابه‌ازاء یک مفهوم باشد می‌توان گفت این مفهوم اصالت دارد. به عبارت دیگر مفهوم اصیل، واقعی و عینی است و نه ساخته و پرداخته ذهن.

(فلسفه، کلمت متعالیه، صفحه‌های ۱۲۸ و ۱۲۹)

۲۵۷-

(نیما پوهاری)

در منطق مفهوم کلی بر دو قسم است: متواطی و مشکک. اگر یک مفهوم کلی مانند انسان را در نظر بگیریم این مفهوم به یک اندازه بر افراد خود صدق می‌کند. این مفهوم را متواطی می‌گویند. اما اگر صدق مفهومی بر افرادی یکسان نباشد، بلکه بر یک فرد شدیدتر، مقدم‌تر یا سزاوارتر از صدق آن بر فرد دیگر است، آن را مشکک گویند. مانند عدد و دانایی

(فلسفه، کلمت متعالیه، صفحه ۱۳۱)

۲۵۸-

(فرهار علی‌نژاد)

در صورت اعتقاد به اصالت وجود، این سؤال مطرح می‌شود که اگر در عالم، وحدت حاکم است و موجودات از حیث موجود بودن، حقیقتی واحد را تشکیل می‌دهند، پس اختلافی که از نظر خواص و آثار در اشیا دیده می‌شود به چه چیز بازمی‌گردد و چگونه تفسیر می‌شود؟ حکمت متعالیه به این سؤال اینگونه پاسخ می‌گوید که اگرچه وجود، حقیقتی واحد است اما این حقیقت واحد، شدت و ضعف دارد و مشکک است و این اختلاف‌ها به دامنه و حد وجودی هریک از موجودات برمی‌گردد (نظریه تشکیک وجود).

(فلسفه، کلمت متعالیه، صفحه‌های ۱۳۰ و ۱۳۱)

۲۵۹-

(موسی اکبری)

موجودات عالم همه از حیث وجود خود، ذات حق را نمایان می‌سازند و از حیث نقص و نیاز خود او را پنهان می‌کنند.

(فلسفه، کلمت متعالیه، صفحه ۱۳۳)

۲۶۰-

(نیما پوهاری)

فقط خداوند غنی بالذات است، نه هر موجودی که وجود برای ذاتش واجب شده باشد. چون واجب شدن ذات بیانگر وجود علت تامه برای شیء است. واجب‌الوجود بالغیر بودن باعث تغییری در مرتبه و دامنه وجودی نمی‌شود و غنی بالذات را رقم نمی‌زند.

(فلسفه، کلمت متعالیه، صفحه‌های ۱۳۲ و ۱۳۳)

۲۶۶- (کتاب آبی)

چنین نیست که در یک موجود ضعیف، وجود قوی با «غیر وجود» ترکیب شده و آن موجود ضعیف پدید آمده باشد؛ زیرا «غیر وجود» نیستی است و نیستی چیزی نیست که با هستی ترکیب شود.

(فلسفه، کلمت متعالیه، صفحه ۱۳۱)

۲۶۷- (کتاب آبی)

این ابیات نمایانگر مبحث تشکیک وجود در حکمت متعالیه است. در موجودات، ریشه کثرت و تعدد به شدت و ضعف در مراتب وجود باز می‌گردد.

(فلسفه، کلمت متعالیه، صفحه ۱۳۱)

۲۶۸- (کتاب آبی)

با اعتقاد به دیدگاه اصالت وجودی، تفاوت اشیا بنا بر اختلاف مرتبه وجودی، تبیین می‌شود.

(فلسفه، کلمت متعالیه، صفحه ۱۳۱)

۲۶۹- (کتاب آبی)

ماسوای ذات الهی که همه در درجات مادون وجود قرار دارند، نسبت به آن وجود بی‌نیاز عین فقر و نیازمندی هستند. اوست علت حقیقی جهان و غیر او همه فقیر و محتاج‌اند

(فلسفه، کلمت متعالیه، صفحه‌های ۱۳۲ و ۱۳۳)

۲۷۰- (کتاب آبی)

اگر وجودی در مرتبه خود از چنان شدتی برخوردار باشد که هیچ نقص و ضعفی در آن متصور نباشد، غنای ذاتی دارد و بی‌نیاز مطلق است.

(فلسفه، کلمت متعالیه، صفحه ۱۳۲)

۲۶۱- (کتاب آبی)

ملاصدرا در شرح خود بر اصول کافی در کتاب عقل و جهل به تفصیل، سازگاری کامل عقل و دین را بیان کرده است و برای اثبات این معنا از روایات شیعه بهره بسیار برده است.

(فلسفه، کلمت متعالیه، صفحه ۱۳۳)

۲۶۲- (کتاب آبی)

به اعتقاد ملاصدرا، اگر عقل به درستی حرکت کند و همه موازین برهانی را مراعات نماید، هرگز به نتیجه‌ای مخالف دین منتهی نمی‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: ملاصدرا بر خلاف متکلمان که برای عقل ارزش مستقلی قائل نیستند، معتقد است عقل در کنار دین ارزش مستقلی دارد.

گزینه «۳»: به اعتقاد ملاصدرا، عقل و دین حقیقت واحدی هستند و از یک منبع ازلی، یعنی ذات احدیت سرچشمه گرفته‌اند.

گزینه «۴»: ملاصدرا می‌گوید: «عقل و دین در همه احکام خود تطبیق دارند.»

(فلسفه، کلمت متعالیه، صفحه ۱۳۳)

۲۶۳- (کتاب آبی)

در سفر من‌الخلق الی‌الحق، سالک می‌کوشد تا به ذات حق واصل شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به کمک خود حق به سیر در کمالات او می‌پردازد.

گزینه «۲»: مربوط به سلوک عقلی است، نه عرفانی.

گزینه «۴»: بازگشت سالک به میان خلق به منزله دور شدن از ذات حق نیست.

(فلسفه، کلمت متعالیه، صفحه‌های ۱۳۴ و ۱۳۵)

۲۶۴- (کتاب آبی)

اصولاً ماهیات کثیر و مختلفند؛ بنابراین اگر به اصالت ماهیت معتقد باشیم جهان در نزد ما شبیه به جدولی با خانه‌های بی‌شمار خواهد بود.

(فلسفه، کلمت متعالیه، صفحه‌های ۱۳۸ و ۱۳۹)

۲۶۵- (کتاب آبی)

لفظ «دستان» مشترک لفظی است یعنی معانی متعدد دارد: ۱) رستم دستان (۲) نوعی پرند (۳) جمع دست - بقیه الفاظ مشترک معنوی هستند.

(فلسفه، کلمت متعالیه، صفحه ۱۳۰)